

ZEMĚDĚLSKÁ PÔDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

5 leden 2013
75. ročník

Oslavy lesa

**Publikování
na webu**

Brnianska ruža

Projekt vzdelávania pre život

Popularizace výsledků výzkumu a vývoje

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

OSLAVA 140. VÝROČÍ ZALOŽENÍ str. 21

Střední škola zemědělská a potravinářská, Klatovy

„PŘEHODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ“

Základy pro novou iniciativu Evropské komise v roce 2013

Míra nezaměstnanosti mladých lidí v celé Evropské unii dosahuje téměř 23 % – zároveň však existuje přes 2 miliony volných pracovních míst, jež nelze obsadit. Evropa potřebuje učinit radikální kroky a popřemýšlet o tom, jak systémy vzdělávání a odborné přípravy mohou zajistit dovednosti odpovídající potřebám trhu práce.

Řešení tohoto problému se zdá být nanejvýš obtížné v kontextu rozsáhlých úsporných opatření a škrtů v rozpočtu v oblasti vzdělávání. Evropská komise koncem roku zahájila novou strategii nazvanou „přehodnocení vzdělávání“. Chce tak povzbudit členské státy k přijetí okamžitých opatření, jež zajistí, že mladí lidé budou rozvíjet dovednosti a schopnosti, které jsou potřebné na trhu práce a díky nimž členské státy dosáhnou svých cílů růstu a zaměstnanosti. Podle komisařky pro vzdělávání, kulturu, mnohojazyčnost a mládež ANDROULLA VASSILIOU „*přehodnocení přístupu ke vzdělávání není jen otázkou peněz: i když je pravda, že je nutné více investovat do vzdělávání a odborné přípravy, je zřejmé, že je rovněž třeba, aby vzdělávací systémy byly modernizovány a pružněji reagovaly na skutečné potřeby dnešní společnosti. Evropa dosáhne obnovy udržitelného růstu, jen pokud zajistí vysoce kvalifikované pracovníky, kteří mohou přispět k inovaci a podnikání. K tomu jsou nezbytné efektivní a správně zacílené investice. Snížením rozpočtu v oblasti vzdělávání však těchto našich cílů nedosáhneme.*“

Přehodnocení vzdělávání vyzývá k zásadnímu posunu paradigmatu ve vzdělávání s důraznějším zaměřením se na „studijní výsledky“ – tj. znalosti, dovednosti a schopnosti, které studenti získají. Již nestačí, aby si student svá studia za daný čas pouze odseděl. Kromě toho je třeba podstatně zlepšit základní znalosti v oblasti gramotnosti a počtů a rozvinout nebo posílit podnikatelské dovednosti a smysl pro vlastní iniciativu.

Aby se zajistilo, že vzdělávání více odpovídá potřebám studentů a trhu práce, je třeba adaptovat a modernizovat metody hodnocení. Ve všech vzdělávacích kontextech by se mělo rozšířit využívání informačních a komunikačních technologií a otevřených vzdělávacích zdrojů. Je nutné, aby učitelé zlepšovali své dovednosti pravidelnými školeními. Strategie rovněž vyzývá členské státy, aby posílily vazby mezi vzděláváním a zaměstnavateli, zapojily podnikatelskou sféru přímo do výuky a umožnily mladým lidem, aby se prostřednictvím výuky, která bude důrazněji zaměřena na pracovní činnosti, seznámili se životem v zaměstnání. Rovněž se vyzývají ministři školství států Evropské unie, aby urychlili spolupráci, pokud jde o učení založené na pracovní činnosti na vnitrostátní a evropské úrovni.

Ostatní navrhovaná opatření zahrnují novou referenční úroveň ve studiu jazyků, pokyny pro posuzování a rozvoj podnikatelského vzdělávání a posouzení dopadů na úrovni EU s ohledem na využívání informačních a komunikačních technologií a otevřených vzdělávacích zdrojů ve vzdělávání. Cílem těchto opatření je připravit základy pro novou iniciativu v roce 2013, která má otevřít vzdělávací systémy za účelem maximalizace potenciálu informačních a komunikačních technologií pro učení.

Stručné informace o přehodnocení vzdělávání:

- Je nutné klást větší důraz na rozvoj **průřezových dovedností a základních dovedností** na všech úrovních. To se týká zejména podnikatelských dovedností a dovedností v informačních technologiích.
- Nová **referenční úroveň týkající se studia jazyků**: do roku 2020 by alespoň 50 % patnáctiletých mělo ovládat první cizí jazyk (oproti současným 42 %) a nejméně 75 % by mělo studovat druhý cizí jazyk (v současnosti 61 %).
- Jsou nutné investice k vybudování **systémů odborného vzdělávání a přípravy světové úrovně** a ke zvýšení podílu učení založeného na pracovní činnosti.
- Členské státy musí **zlepšit uznávání** kvalifikací a dovedností včetně dovedností získaných mimo formální systém vzdělávání a odborné přípravy.
- Je třeba plně využívat **technologie**, zejména internet. Školy, univerzity a instituce odborného vzdělávání a přípravy musí rozšířit možnosti pro přístup ke vzdělávání prostřednictvím otevřených vzdělávacích zdrojů.
- Oporou těchto reforem musí být dobře vyškolení, motivovaní **učitelé** s podnikatelským duchem.
- Financování je třeba zacílit na co nejvyšší návratnost investic. Je nezbytná diskuse o **financování vzdělávání** jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU – zejména v odborném a vysokoškolském vzdělávání.
- Rozhodující je **přístup založený na partnerství**. Je nutné financování z veřejných i soukromých zdrojů na podporu inovací a k posílení vzájemného obohacování mezi vysokými školami a podnikatelskou sférou.

SEŠLA SE VALNÁ HROMADA

Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru, 2. část

Střední zemědělská škola a Vyšší odborná škola Tábor byla 21. listopadu 2012 hostitelkou setkání členů Asociace. Co zásadního se událo za poslední rok, jsme v projevu Mgr. Otakara Březiny uveřejnili v prosincovém čísle Zemědělské školy.

Ředitelé škol a školních hospodářství hodnotili svoji celoroční činnost a předávali si společně s pozvanými hosty své zkušenosti, názory a poznatky. Z hostů byli přítomni zástupci ministerstva zemědělství, ministerstva školství, Národního ústavu pro vzdělávání, Institutu vzdělávání a poradenství ČZU, Agrární komory ČR a Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. Uvádíme z vystoupení hostů.

Vzdělávání budoucích učitelů

PROF. ING. MILAN SLAVÍK, CSc., ředitel IVP ČZU Praha, zdůraznil význam Asociace pro fungování škol a ocenil výborovou spolupráci s jejich Institutem. Konstruktivní je i součinnost pracoviště s oběma ministerstvy. Střední školy jsou významným místem pro studenty – budoucí učitele, protože zde získávají první pedagogické kroky. Problémem však začíná být přílišná specializace vysokoškolských studentů, obtížněji pak nacházejí na cvičných školách své zaměření. V rámci přípravy budoucích učitelů chtějí, podle slov prof. Slavíka, doplnit nabídku Institutu o velmi žádaný magisterský studijní obor vyučovaný v angličtině. Do plánu akcí na rok 2013 zařadili mj. na poslední týden v září mezinárodní seminář pro cvičné učitele. Vzhledem k bohatým mezinárodním zkušenostem a kontaktům nabízejí rovněž školám pomoc při hledání zahraničních partnerů.

Maturitní zkoušky a podpora odborného vzdělávání

Dalším z hostů – v zastoupení ministerstva školství – byla ING. KARLA MALIŠOVÁ. Po seznámení s personálními a organizačními změnami rezortu se věnovala především maturitním zkouškám (podrobně na webových stránkách Asociace: www.asven.cz – Dokumenty Asociace). Jakou bude mít maturita v roce 2013 skladbu předmětů a formu zkoušek? Společná část se skládá z českého jazyka a literatury a cizího jazyka nebo matematiky, dále z maximálně dvou nepovinných zkoušek. Zkoušky jsou pouze v jedné úrovni obtížnosti. Profilová část se sestává z dvou až tří povinných zkoušek, z maximálně dvou nepovinných, nejméně dvě ze tří zkoušek jsou odborné, povinná je praktická zkouška nebo maturitní práce a její obhoba.

Na webových stránkách Asociace jsou podrobně uvedené i rizikové faktory maturitní zkoušky, jak je Ing. Mališová uvedla. Z nich například: roztržitost maturitní agendy mezi odbornými útvary MŠMT a časté personální změny v řídicím výboru; velká míra neúspěšnosti rizikových skupin žáků

studujících obory vzdělání zaměřené na odborné vzdělávání; nedostatečná metodická podpora maturitní zkoušky; vstup soukromého sektoru s negarantovaným obsahem vzdělávání do mimoškolní přípravy žáků; opakované změny právních předpisů; časová a personální zátěž škol; příprava obsahu didaktických testů pro velkou testovanou skupinu – možný dopad na odbornou správnost. Doporučuje proto seznámit se se **Zákonem č. 370/2012 Sb., který mění zákon č. 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 371/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 177/2009 Sb.**

Z dalších činností ministerstva školství posluchače zaujala příprava Akčního plánu podpory odborného vzdělávání. Našich škol se týká především posílení podmínek při zajištění reálných praxí, provázanost učitelů s praxí, podpora kariérových poradců...

Akční plán se zabývá:

- podporou technického a přírodovědného vzdělávání na základních a středních školách (z prostředků ESF investovat do školních laboratoří, dílen, přístrojů, strojů, softwaru...)
- zajištěním kvality odborného vzdělávání
- podporou spolupráce škol a zaměstnavatelů (přímá účast zaměstnavatelů a dalších sociálních partnerů na tvorbě vzdělávacích programů a na hodnocení výstupů odborného vzdělávání; další vzdělávání pedagogických pracovníků škol v reálném pracovním prostředí u zaměstnavatelů a posílení této role vzdělávání i u žáků; využití odborníků z praxe při vzdělávání ve školách

S podporou odborného vzdělávání souvisí i podpora kariérového poradenství. Ta je směřována zejména na motivaci žáků základních škol v procesu výběru oborů vzdělání středních škol a dále na motivaci žáků středních škol v procesu přípravy na povolání, při přechodu do zaměstnání a k dalšímu vzdělávání.

V závěru svého vystoupení se Ing. Mališová zmínila o novele zákona o specifických zdravotních službách (změkčení podmínek u preventivních zdravotních prohlídek) a vyslovila se i k budoucnosti vyšších odborných škol (transformace do terciárního sektoru?).

Příprava nových rezortních koncepcí

Ministerstvo zemědělství zastupovali Ing. Dvořák a Ing. Gočálová. ING. JOSEF DVOŘÁK se vyjádřil především ke koncepčním záležitostem, které řeší jeho oddělení vzdělávání

a poradenství – spolupráce s Asociací je pro ně významná. Ministerstvo zahájilo přípravu tří nových rezortních koncepcí, které budou předány ke schválení do konce roku 2013:

- Koncepce vzdělávání v zemědělském rezortu byla záměrně oddálena, připravuje se Program rozvoje venkova, který bude vzdělávání obsahovat (předpokládá se jeden finanční zdroj). I při dokončování koncepce transferu vzdělávání se bude postupovat v souladu s novým programem. V novém Programu rozvoje venkova by tak měla být zahrnuta příslušná opatření na vzdělávání, poradenství a transfer poznatků do praxe.
- Koncepce poradenství – rovněž se nově připravuje, problémem jsou finanční zdroje.
- Koncepce knihovnictví – ve spolupráci se všemi knihovnami se připravují analýzy.

Z Ročního vzdělávacího plánu ministerstva zemědělství byly podpořeny celostátní odborné soutěže žáků oboru vzdělání opravář zemědělských strojů, celostátní odborná soutěž s mezinárodní účastí Kopidlenský kvítek a dále odborné soutěže konané pod záštitou Asociace. Mezi další podporované aktivity patří např. i lesní pedagogika, rybářské kroužky...

Školní závody a odborná způsobilost

O dotačním titulu Školní závody informuje tradičně ING. LUDMILA GOČÁLOVÁ. Tento dotační titul úspěšně funguje 15 let. Pro připomenutí – podporuje propojení praxe a odborného vzdělávání formou spolupráce podnikatelských subjektů, které obdržely statut „Školní závod“ se středními školami zabezpečujícími přípravu budoucích pracovníků rezortu, a to formou dotace k výsledku hospodaření. Jaká byla finanční podpora školních závodů v právě uplynulém roce? Na MZe přišel požadavek na příspěvek ve výši 14 mil. Kč, k rozdělení bylo pouze 7 mil. Kč, které se však během roku podařilo posílit na Kč 9,36 mil. Přišlo 104 žádostí, z toho bylo 100 úspěšných (4 zamítnuty z důvodu minimálního počtu 8 žáků na jeden podnik). Jaké opatření bude v novém roce? Přijde pravděpodobně další omezení, školy si budou vybírat pouze obory podporované ministerstvem zemědělství nebo dostanou příspěvek pouze na jeden školní závod (v uplynulém roce mohly být dva).

Druhá důležitá informace Ing. Gočálové se týkala dalšího vzdělávání v oblasti ochrany rostlin. Od 1. ledna 2013 přichází v platnost novela zákona o rostlinolékařské péči. V ní je nově nastavená odborná způsobilost všech, kteří aplikují chemické přípravky. Dříve měli tuto povinnost pouze agronomové, nyní musí mít certifikát každý, kdo pracuje s přípravky v oblasti zahradnictví, zemědělství a lesnictví. Jeho platnost je 5 let v celé ČR. Certifikát je možné získat u institucí (pověřených ministerstvem zemědělství), které musí splňovat čtyři požadavky: vzdělávání v předmětu své činnosti, odbornou způsobilost, dohodu s lektorem Krajské hygienické správy, technické vybavení. Těmito vzdělávacími zařízeními mohou být i naše střední odborné školy.

Odborná způsobilost je rozlišena do tří stupňů dle náročnosti požadavků, změnil se také režim osvědčování. Pro získání certifikátu I. stupně je nutné absolvovat 12hodinovou přednášku (kurz), certifikát II. stupně – přednáška (15 hodin), písemný test, certifikát od Státní rostlinolékařské správy, certifikát III. stupně (nejvyšší) je určen pro lektory a získá se po vykonání zkoušky. Pověřené instituce budou od roku 2014 dostávat finanční příspěvek (v roce 2013 si budou samy za kurzy vybírat určitý finanční obnos). Pověřené školy mohou kurzy dělat i pro své žáky, absolventi tak získají důležitý certifikát pro své dobré uplatnění v praxi.

Vzdělávání učitelů odborných předmětů

S akcemi, které pro učitele odborných předmětů zajišťuje Ústav zemědělské ekonomiky a informací, seznámil přítomné ING. PETR HIENL. Mezi úspěšné činnosti patřil červnový seminář ve Výzkumném ústavu rostlinné výroby v Praze-Ružyni, kterého se zúčastnilo 39 pedagogů z 15 škol. Učitelé odborných předmětů mají o tyto vzdělávací aktivity zájem, rozšiřují si tak potřebné znalosti o současných poznatcích vědy a výzkumu, kterými mohou vzápětí obohatit své vyučovací hodiny. I proto by ředitelé škol měli věnovat větší pozornost pořádaným akcím a učitele na ně aktivně vysílat.

Pravděpodobně v červnu 2013 (v rámci dne otevřených dveří) by se měla opět konat akce zaměřená na problematiku transferu poznatků z vědy a výzkumu do praxe – tentokrát ve spolupráci s Fakultou agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU v Praze. Pozváni na seminář budou kromě učitelů také akreditovaní zemědělské poradci a manažeři místních akčních skupin. Akce by měla posloužit jako „startovní“ pro vytvoření skutečně fungujícího systému přenosu informací z oblasti zemědělských věd a výzkumu (přes vzdělávání) do každodenní venkovské praxe. A výzkum by měl na oplátku získat informace o skutečných potřebách venkovského prostoru. Je třeba posílit oboustrannou provázanost, aby se realizovalo vše, co se dobrého vymyslí, ať už na jednom nebo na druhém „konci“.

Další dobrou aktivitou bylo e-learningové vzdělávání. Do bezplatného studia e-learningových kurzů se zapojilo 23 učitelů zemědělských škol. Příslušný certifikát mohou učitelé získat, pokud absolvují závěrečný test na PC v učebně ÚZEI Praha.

S finanční podporou ministerstva zemědělství připravují, podle vyjádření Ing. Hienla, na závěr roku 2012 pro učitele další e-kurzy. Z dílny ÚZEI tak už vyšly: Poznávání plevelů (podklady připravil doc. Mikulka z Výzkumného ústavu rostlinné výroby Praha) a Hmyzí škůdci na polních plodinách (doc. Rotrekl z Výzkumného ústavu pícninářského v Troubsku). Ve spolupráci s týmem prof. Sedmíkové z katedry veterinárních disciplín ČZU Praha probíhá příprava dalších e-kurzů (Živočišná buňka, Vývoj pohlavních buněk, Využití biotechnologií v reprodukci hospodářských zvířat), dále budou připraveny kurzy tematicky zaměřené na problematiku

eroze a změny klimatu. Při přípravě e-kurzů se velmi osvědčila spolupráce s emeritními pracovníky výzkumných ústavů a vysokých škol, a proto lze tento postup doporučit i středním školám např. při přípravě učebních textů a pomůcek.

Zástupci oddělení vzdělávání ÚZEI a MZe v uplynulém roce zkontrolovali výsledky Kurzu obecných zemědělských činností na některých školách a neshledali žádné závady, uzavřel své vystoupení Ing. Hienl. Je nutné, aby všechny školy, na kterých byly „Kurzy“ zahájeny tuto skutečnost nahlásily dr. Sívkovi (sivek.josef@uzei.cz).

Činnosti k podpoře celoživotního učení

Národní ústav pro vzdělávání (NÚV) prošel slučováním a reorganizací, v důsledku čehož se jeho činnost od 1. ledna 2012 rozšířila. Podle slov ING. ZORKY HUSOVÉ vznikly dvě odborné sekce (sekce 1 – počáteční vzdělávání, sekce 2 – další vzdělávání), které jsou provázané a úzce spolupracují.

Sekce 1 – pro kurikulum, všeobecné a odborné vzdělávání (součástí je oddělení pro kurikulum odborného vzdělávání). Řeší projekt NZZ 2 – nová závěrečná zkouška 2012/13, náměty na revize Rámcových vzdělávacích předmětů.

Sekce 2 – pro rozvoj dalšího vzdělávání, kvalifikace a rovné příležitosti ve vzdělávání (součástí je oddělení pro rozvoj a správu Národní soustavy kvalifikací – NSK). K sekci 2 trochu podrobněji:

V rámci rozvoje dalšího vzdělávání probíhá **Projekt NSK2 (2009–2015)** – rozvoj a implementace NSK. Je zaměřen zejména na vyšší úroveň EQF 4–5. Pro vysvětlení: Evropský rámec kvalifikací (EQF) je jednotná stupnice osmi úrovní, do kterých lze zařadit všechny kvalifikace. Úroveň EQF jsou popsány znalostmi, dovednostmi a kompetencemi. Úroveň EQF je velmi důležitým údajem při uplatnění člověka na evropském trhu práce, protože zahrnuje údaje o jeho nejvyšším dosaženém vzdělání a zprostředkovává zahraničním zaměstnavatelům informaci o tom, co uchazeč doopravdy umí.

Dosaženou úroveň EQF ovlivňují nejen znalosti a dovednosti, které člověk získá ve škole (od základní po vysokou), ale i znalosti a dovednosti, které získá v průběhu praxe nebo formou různých kurzů a stáží, pokud jsou ověřeny zkouškou s celostátní platností. Úroveň EQF si můžeme v průběhu života zvyšovat.

Vraťme se k Národní soustavě kvalifikací. NSK významně podporuje celoživotní učení v České republice. Naplňuje evropské akcenty na transparentnost, kvalitu a zapojení relevantních partnerů, je platformou pro spolupráci zaměstnavatelů a vzdělávatelů. Má osm kvalifikačních úrovní, které jsou popsány deskriptory (schválenými MŠMT). Návrh kvalifikačních úrovní vyjadřuje i jejich vztahy s úrovněmi EQF. Přináší propojení dalšího vzdělávání s počátečním odborným vzděláváním. Schválené profesní kvalifikace jsou k dispozici na www.narodni-kvalifikace.cz, www.nuv.cz.

Jaký je aktuální stav implementace NSK? Je schváleno 366 profesních kvalifikací (PK), které lze dle zákona 179/Sb. ověřovat prostřednictvím autorizovaných osob. Autorizaci lze získat na základě splnění požadavků uvedených v zákonu 179 Sb. a hodnotícím standardu PK. Počet udělených autorizací je kolem 2600, počet realizovaných zkoušek přibližně 63 000, z toho pro zemědělství asi 500 zkoušek (nejvíce pro profesní kvalifikace Florista, Těžba dříví). Na tvorbě PK pracuje 29 sektorových rad (reprezentanti daného odvětví z řad zaměstnavatelů, profesních svazů,...).

Důležité odkazy kromě již uvedených: www.nsk2.cz, www.vzdelavaniaprace.cz, www.nsp.cz, www.infoabsolvent.cz.

Profesní kvalifikace

Příspěvek k tvorbě a využívání profesních kvalifikací přednesla ING. ZDEŇKA SZEBESTOVÁ a doplnila tak informace své kolegyně ING. Husové.

V oblasti zemědělství je schváleno ministerstvem školství 45 profesních kvalifikací a proběhlo celkem 492 zkoušek. V oblasti lesního hospodářství je schváleno 10 profesních kvalifikací a proběhlo 14 zkoušek. Nejvíce oblíbenou profesní kvalifikací je Florista s 300 zkouškami, mezi nejvíce využívané profesní kvalifikace patří také Vazačské práce, Údržba veřejné zeleně a Těžba dříví těžebně-dopravními stroji. U 21 profesních kvalifikací z oblasti zemědělství a u 9 kvalifikací z oblasti lesního hospodářství zatím neproběhly zkoušky žádné.

Osm profesních kvalifikací z oblasti zemědělství a 4 kvalifikace z oblasti lesního hospodářství prozatím nemůže nikdo zkoušet, protože žádná škola, podnik či firma nepožádala MZe o autorizaci (jsou to: Greenkeeper, Chovatel okrasných a akvarijních ryb, Jezdec a chovatel dostihových koní, Chovatel exotických ptáků, Paznehtář, Producent krmeného hmyzu, Producent savců pro krmné a pokusné účely, Zemědělský poradce pro rostlinnou výrobu, Obsluha mobilních štěpkovacích strojů, Lesní technik lesník pro těžební činnost, Lesní technik lesník pro pěstební činnost a Lesní technik myslivce).

I proto Ing. Szebestová vyzvala ředitele škol ke zvážení možnosti stát se autorizovanou osobou pro profesní kvalifikace týkající se oborů vzdělání, které se na jejich školách učí.

Agrární komora pro další vzdělávání a lepší uplatnění absolventů

Na předchozí vystoupení navázala ING. JAROSLAVA NEKVASILOVÁ. I Agrární komora ČR podporuje formy dalšího vzdělávání. Celý Projekt NSK2 (2009–2015) je v „plném proudu“, přezkoušených přibývá (celkem bylo do této doby vykonáno více než 63 000 zkoušek, v zemědělství 600). Sektorová rada pro zemědělství má 55 profesních kvalifikací, hlavně z úrovně dělnických pozic. Přípravuje se harmonogram prací na rok 2013, plánují přechod na vyšší stupeň vzdělávání, více se budou tvořit profesní kvalifikace pro úroveň našich středních škol. Agrární komora tímto reagu-

je na požadavky praxe. U vyšších (středoškolských pozic) je zaškolení náročnější, zemědělské podniky tuto pomoc potřebují. Zemědělské školy jako autorizované osoby by mohly standardy připomínkovat, projekt NSK2 vstupuje do své druhé poloviny.

Ničím novým není skutečnost, že po absolvování středních a vysokých škol mají mladí lidé problém si najít vhodné pracovní místo, a to z důvodu chybějící praxe a praktických zkušeností, které od nich zaměstnavatelé vyžadují.

Nově připravovaným projektem, který by mohl tento problém zmírnit, je Stáže pro mladé zájemce o zaměstnání, jehož realizátorem je Fond dalšího vzdělávání (FDV). Projekt má být realizován v období 1. září 2012 až 31. srpna 2015 (36 měsíců) a týká se podpory 840 žáků a studentů.

V projektu se spojí teoretické znalosti žáků a studentů získané ve školách s praktickými znalostmi v podnicích (školy nemají finanční prostředky pro novou techniku a nové technologie) a přiblíží tak absolventům reálnou praxi. Projekt ale nenahrazuje školám běžnou školní praxi. Hlavním cílem projektu je přispět ke zvýšení zaměstnanosti a konkurenceschopnosti budoucích absolventů na trhu práce a podpořit jejich individuální rozvoj, a hlavně usnadnit navázání kontaktů mezi zaměstnavateli a potenciálními zaměstnanci.

Stáže by měly umožnit žákům a studentům získat pracovní návyky a praktické zkušenosti ve svém oboru, seznámit se s pracovním procesem a firemní kulturou. Zaměstnavatelé mají naopak příležitost „odzkoušet“ si možného budoucího pracovníka a zavázat si ho případně k další spolupráci, popř. obsadit dočasně volná pracovní místa.

Stáž je určena pro žáky posledního ročníku středních škol (stáž mohou absolvovat i během letních prázdnin před nástupem do posledního ročníku) a pro studenty posledních dvou semestrů vyšších odborných škol a vysokých škol (stáž mohou absolvovat i během letních prázdnin před nástupem do předposledního semestru, s předpokládaným koncem studia do 12 měsíců). Zaměstnavatelé mají možnost zaměstnat mladé uchazeče o zaměstnání na dobu 1–3 měsíců v rozsahu 50 až 300 hodin. Stážista dostane 60 Kč/hod formou dohody o provedení práce a mentorovi, což je odborník z daného podniku, bude refundována mzda.

V únoru 2013 se podle předpokladů pracovníků FDV připravuje spuštění databáze poskytovatelů a zájemců o stáže – zájemci se budou moci registrovat do systému poskytovaných stáží, poté dojde ke spárování žáků/studentů s firmami poskytujícími stáže. Nástup žáků a studentů na první stáže je plánován na březen 2013. Pro všechny, kteří se chtějí do projektu zapojit, je nutné se nejprve zapsat do registru stáží na webových stránkách www.stazepromlade.cz (předpoklad spuštění prosinec 2012). Poskytovatelé zde uveřejní své pracovní nabídky, na které se mohou přihlásit uchazeči, kteří odpovídají

stejnému oboru studia. Firma si poté ze všech přihlášených vybírá nejvhodnějšího zájemce. Předpokládá se veliký zájem, protože podobný projekt už byl dlouho očekáván.

Asociace je realizátorem projektu

Pravidelně jsou ředitelé i hosté informováni o pokračování projektu OPVK (Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost) manažerem projektu PhDr. ALEŠEM HRADEČNÝM.

Projekt byl zahájen 1. března 2011, bude ukončen 28. února 2014. Dne 31. října byla v souladu s harmonogramem projektu dokončena Klíčová aktivita č.1 – Formulace a tvorba nových modulů a jejich obsahů v odborných předmětech Chov hospodářských zvířat a Pěstování zemědělských plodin. Výsledkem jsou dva moduly metodik výuky odborných předmětů. V týmu Pěstování zemědělských plodin pracovali pod vedením Ing. Ladislava Kostrůnka (Tábor) jako autoři další pedagogové – Ing. Pavel Čámský (Březnice) Ing. Alice Glöcknerová (Děčín-Libverda), Ing. Jiří Heger (Bystřice nad Pernštejnem), Ing. Josef Maroušek (Tábor), Ing. Lenka Soukupová (Písek) a jako odborný lektor – konzultant modulu Ing. Alois Nováček. Autorský tým Chov hospodářských zvířat vedl doc. Ing. Oldřich Doležal, DrSc. a pracovali v něm Ing. Vítězslav Bačovský (Bystřice nad Pernštejnem), Ing. Radoslav Bartůněk (Děčín-Libverda), Ing. Blažena Hořejší (Tábor), Ing. Zdeněk Pilka (Staré Město), Ing. Marie Procházková (Písek), odborný lektor – konzultant modulu Ing. Jaroslav Jašek (Děčín-Libverda).

V současnosti jsou metodiky převáděny do metodických příruček a do systému pro správu dokumentů „DokuWiki“, díky kterému dostanou interaktivní multimediální podobu.

Projekt je připraven tak, aby následně bylo v každém modulu komplexně proškoleni celkem 120 pedagogů o realizaci nové metody výuky v praxi. Každý učitel absolvuje tři samostatná dvoudenní školení (s celkovou dotací 48 hodin). Školení budou probíhat ve specializovaných školicích centrech (Humpolec, Děčín-Libverda, Tábor, Chrudim, Rajhrad) vybavených příslušnou technikou, pomůckami a potřebným profesním zázemím. Předpokládané termíny školení jsou únor, červen (v období konání maturitních zkoušek) a srpen (přípravný týden), což vyplynulo z potřeby minimalizovat suplování.

Pracovní část jednání

V druhé části zasedání Valné hromady Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru proběhly volby za kraje do Výkonné rady Asociace, přítomní byli seznámeni tajemnicí paní LIBUŠÍ ZACHOVOU se stavem členské základny, hospodařením, se soutěžními aktivitami... Všechny tyto a další podklady včetně usnesení Valné hromady jsou vyvěšeny na webových stránkách Asociace – www.asven.cz

ČESKO-POLSKÁ KONFERENCE V OLOMOUCKÉM KRAJI

*Jedna z úspěšných akcí, kterou v rámci svých aktivit připravili partneři
Celostátní sítě pro venkov, byla konference „Leader bez hranic 2012“.*

Uskutečnila se ve dnech 22.–23. 11. 2012 na Jesenícku v obci Rejvíz a měla za cíl přestavit účastníkům úspěšné národní a mezinárodní projekty spolupráce.

V průběhu setkání partneři z české a polské sítě místních akčních skupin (dále jen MAS) prezentovali inspirativní projekty svých organizací a vzájemně diskutovali o dalších možnostech a příležitostech pro navázání užší spolupráce.

V programu prvního dne jednání se střídali jednotliví přednášející s pečlivě připravenými prezentacemi a je nutno říci, že v rámci příspěvků zazněla celá řada zajímavých námětů, nápadů a informací. Veškeré dostupné prezentace jsou k dispozici na webových stránkách <http://nsmas.cz/dokumenty/dokumenty-akce/leader-bez-hranic-2012/>, takže v tomto příspěvku zmíním jen zajímavé detaily. Překvapivým faktem bylo sdělení, že ač je české i polské území velmi významně pokryto dobře fungujícími místními akčními skupinami, tak jsou zatím úspěšně realizovány v oblasti česko-polské spolupráce v rámci LEADER pouhé 4 projekty (!), zatímco s Finskem české MAS realizovaly 10 projektů, s Lotyšskem, Litvou a Německem je to po 5 projektech a se Slovenskem je to dokonce 29 projektů. I proto bylo velkým přáním organizátorů, aby konference přispěla ke změně tohoto stavu a výsledkem setkání byly náměty na nové projekty mezi českými a polskými partnery.

Mezi projekty realizované s polskými partnery v rámci Programu rozvoje venkova (osa IV.1.2 Projekty spolupráce) patří například projekt „Moravsko-polské cesty tradic a poznání“ nebo „Venkov má co nabídnout“. Zajímavým projektem uskutečněným na území polské a české MAS je elektronický turistický průvodce s mapovými podklady, které je možno stáhnout do mobilního telefonu (spolufinancován z Operačního programu příhraniční spolupráce ČR-PL 2007–2013 v rámci Fondu Mikroprojektů Euroregionu Silesia). Uživatel se prostřednictvím této aplikace dostane na známá i méně známá místa v regionech vybraných MAS a k navštíveným lokalitám získá velké množství doplňujících informací. Představený

polsko-řecký projekt mezinárodní spolupráce dokázal, že řešená témata mohou být opravdu různorodá – prezentovaný projekt byl totiž zaměřen na oblast včelařství. Tématem, které nabízí velký potenciál pro vytvoření zajímavého projektu, je oblast podpory regionálních produktů a výrobků. Představen byl meziregionální projekt šesti polských partnerů s názvem „Chutě spojují regiony – festival chutí“ či mezinárodní česko-slovenský projekt „Regionální značka, cesta k podpoře místních produktů“.

Jednotlivé příspěvky byly většinou doplněny bohatým obrazovým materiálem, ze kterého bylo zřejmé, že častými účastníky konaných akcí jsou mladí lidé, kteří mají zájem o vše, co se na jejich území děje. Mají příležitost seznámit se s historií a tradicemi například v oblasti řemesel, výroby zemědělských i nezemědělských produktů, v oblasti šetrného (a přitom efektivního) využívání přírodního bohatství apod. V rámci projektů spolupráce mohou zájemci získat nové podněty, které lze následně přenést do svého území či využít ve své budoucí profesní aktivitě. Tento typ aktivit by mohl být zajímavý i pro pedagogy, studenty a žáky našich škol...

Velká pozornost přítomných byla věnována příspěvku Ing. Dvořákové, který přinesl informace o aktuálním stavu přípravy Programu rozvoje venkova pro nové programové období. Aktuální informace z Evropské asociace pro rozvoj venkova (ELARD) připravil pro účastníky konference pan Petri Rinne z Finska.

Druhý den byl věnován diskusím v rámci workshopů. Účastníkům byly nabídnuty tři tematické okruhy – Přírodní hodnoty území – Podnikání, zaměstnanost, nová pracovní místa na venkově – Historické hodnoty a tradice. Tato témata byla diskutována z úhlu pohledu navázání užší spolupráce mezi českými a polskými partnery (vhodná konkrétní témata, možnosti, omezení atd.); výstupy jsou rovněž k dispozici na výše uvedených webových stránkách.

Po oba dny probíhala i celá řada neformálních jednání mezi českými a polskými účastníky, a tak jistě blízka budoucnost přinese řadu nových podnětných projektů. Činnosti a aktivity, které MAS na svém území zpravidla vyvíjejí, jsou velmi rozmanité a nabízí podněty pro všechny skupiny obyvatel daného území. Bylo by jistě prospěšné, kdyby středoškoláci měli možnost v rámci výuky se blíže s aktivitami významných aktérů rozvoje venkovského prostoru seznámit.

Ing. Jana Bačkovská, Ministerstvo zemědělství

POPULARIZACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU A VÝVOJE

Jedním z projektů řešených na Mendelově univerzitě v Brně, spolufinancovaných Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky, je projekt **MENDELU SCIENCE POPULARIZATION (MESPOP)**, registrační číslo CZ. 1.07/2.3.00/35.0008. Projekt byl zahájen 1. června 2012, ukončen bude 31. 5. 2014. Záměrem projektu je popularizace výsledků výzkumu a vývoje na MENDELU mezi odbornou i laickou veřejností a zvýšení zájmu o vědu mezi mladou generací.

V okruhu popularizačních aktivit projektu zaměřených na vzdělávání pracovníků propagujících vědu a výzkum jsou již od ledna roku 2013 připraveny kurzy, které si kladou za cíl naučit výzkumníky jak populární a přístupnou formou prezentovat výsledky svého bádání, a to ve formě ústní i písemné. Díky tomu samotní vědeckovýzkumní pracovníci získají motivaci k zapojení do projektu na poli šíření poznatků vědy směrem k veřejnosti. Zvláštní zřetel je v projektu kladen také na motivaci studentů středních škol k pokračování ve studiu na vysoké škole a jejich případné další vědecké kariéře.

Pro uvedení výše zmíněného do praxe byly připraveny následující kurzy: *Psaní a styl vědeckých článků v češtině a angličtině* (10. 1. 2013). Kurz se bude zabývat jak styly komunikace a jejími psanými žánry, tak informacím k odbornému psaní v angličtině, včetně základů stylizace vědeckého článku v češtině i v angličtině. *E-marketing vědy* (17. 1. 2013). Probíranými tématy budou webová prezentace, využití reklamních systémů, mailů, newsletterů, bannerů a videí. Na praktických ukázkách budou předvedeny možnosti využití jednotlivých nástrojů a jejich aplikace v praxi. Další z kurzů je *Komunikace s novináři – zátěžové situace* (24. 1. 2013). Účastníci se seznámí s pravidly komunikace s novináři se zaměřením na zátěžové situace. Teoreticky i prakticky proberou, jak se připravit na rozhovor nebo vystoupení v médiích, jak uspořádat tiskovou konferenci a efektivně ji využít pro propagaci vědy. Dalším z aktuálních školení bude *Úspěšná prezentace na veletrhu*. Tento seminář se připravuje.

V rámci aktivit projektu MENDELU SCIENCE POPULARIZATION se Mendelova univerzita v Brně zúčastnila řady vzdělávacích aktivit, prezentačních akcí a veletrhů, kde výzkumní pracovníci a studenti MENDELU populární formou seznamovali veřejnost se zajímavostmi na poli bádání. Mezi nejzajímavější z nich patří například účast na 39. ročníku zemědělské výstavy *Země živitelka* na výstavišti v Českých Budějovicích. Další akcí byla vědomostní soutěž pro žáky základních škol *Žirafa*, jejíž letošní ročník se konal dne 13. 9. 2012 v prostorách Mendelovy univerzity v Brně. V této vědomostní soutěži se utkalo 18 škol z toho 7 gymnázií.

U příležitosti 190. výročí narození G. J. Mendela (významného vědce, genetika, opata augustiniánského řádu) se v Opatství na Starém Brně 21. září 2012 konala akce pro širokou veřejnost, na níž byly prezentovány zajímavé interaktivní vědecké ukázky. O den později proběhl *Den vědců 2012*, který byl 28. září 2012 následován *Nocí vědců*. I tyto ukázky vědeckého výzkumu upoutaly mimořádně pozornost návštěvníků. Podzim patřil i dvěma významným studijním

veletrhům v areálu BVV – *Akadémia Bratislava 2012* a *Gau-deamus Brno 2012*. Na obou veletrzích se každá z fakult, a vysokoškolský ústav, Mendelovy univerzity v Brně prezentovaly vlastní expozice a samostatnými vědeckými ukázkami v rámci doprovodného programu „*Věda pro život*“ a „*Pojďme si hrát s technikou*“. Díky poutavým a zajímavým ukázkám z oblasti bádání se u stánků MENDELU zastavovala řada středoškolských studentů, kteří projevovali zájem o popularizované ukázky i o studium na některé z fakult naší univerzity.

Další ze studijních veletrhů, na němž se budou v rámci popularizace výsledků vědy prezentovat všechny fakulty Mendelovy univerzity v Brně je *VI. ročník Veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání GAUDEAMUS 2013, Praha*, který se bude konat ve dnech 29. ledna – 30. ledna 2013 na výstavišti v Praze Holešovicích, v Křižíkových pavilonech D a E. Veletrh je určen všem zájemcům o další studium po maturitě a představí se zde české a renomované zahraniční univerzity, vysoké, vyšší odborné a jazykové školy s aktuální nabídkou vzdělávání. Jednotlivé fakulty Mendelovy univerzity zde budou populární formou prezentovat vědecké ukázky, z nichž většinu si mohou zájemci sami vyzkoušet.

Zástupci *Agronomické fakulty (AF)* například předvedou hodnocení senzorických vlastností potravin a seznámí přítomné s nejnovějšími poznatky o nutričních vlastnostech barevné pšenice a jejím pozitivním vlivu na lidské zdraví. To, že chemie není jen suchá věda, dokážou kouzla s dusíkem, kterým zvidaví návštěvníci mohou být svědky. *Provozní ekonomická fakulta (PEF)* se představí hravou formou v podobě chytrého lega a robotů v praxi. Vědeckovýzkumná činnost *Lesnické a dřevařské fakulty (LDF)* je zaměřena mimo jiné na zvyšování odolnosti lesů s ohledem na možnou klimatickou změnu, ob-

hospodařování přírodních zdrojů tropických a subtropických oblastí, konstruování dřevěných staveb a jejich prvků, zdravotní rizika, ergonomii a ekologii interiéru, design. Její pracovníci předvedou studentům, mimo jiné, jak lze rozpoznat dřevo různých stromů a seznámí je se základy skicování.

Vědci *Zahradnické fakulty* (ZF) mohou přichodit překvapit netradičním ovocem, senzorickým hodnocením smysly či ukázkami hydroabsorbentů, látek zadržujících vodu v půdě, které lze využít jako jednu z doplňkových variant řešení závlah, případně akumulace vody při nadbytku vody (přívalové deště), nebo zdroj vody při nedostatku apod. *Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií (FRRMS)* se ve své vědecko-výzkumné činnosti zabývá mimo jiné způsobem analyzování a posuzování kvality života v regionech, vazbami kvality života na přírodní, sociálně-kulturní a ekonomické podmínky regionů a jejich rozvojovými možnostmi.

Vědeckovýzkumná činnost vysokoškolského ústavu *Institutu celoživotního vzdělávání (ICV)* je orientována do oblastí, které jsou zaměřeny jak na potřeby studentů (pedagogicko-psychologické poradenství SOŠ a jeho proměny v ČR a EU, práce s osobami se specifickými vzdělávacími potřebami, analýza vzdělávacích potřeb studentů ICV MENDELU v Brně vzhledem

k možnostem vzdělávací instituce a požadavků praxe), pedagogů (analýza vzdělávacích potřeb pedagogů SOŠ v souvislosti se vznikem center celoživotního učení – CŽU, potřeby pedagogů v oblasti osobního růstu a zvyšování psychické integrity a odolnosti), tak na potřeby široké veřejnosti (zvýšení možností uplatnění pracovních sil na trhu práce po jejich návratu z rodičovské dovolené, multikulturní prostředí a připravenost na něj). Netradiční formou pracovníci ICV na veletrhu představí pojistné podvody a kvízy na téma pojišťovnictví a vzdělávání, při nichž se zájemci nejen poučí, ale i pobaví.

Návštěvu veletrhu GAUDEAMUS 2013 se zastávkou u expozice Mendelovy univerzity v Brně doporučujeme každému, kdo se rád populární, zajímavou a poutavou formou dozví něco nového, studentům III. a IV. ročníku středních škol i všem zájemcům o celoživotní vzdělávání. Náš stánek se představí v Křížkové pavilonu E, v expozici 27, v sekci Věda pro život.

Ing. Iva Houbová, ICV Mendelovy univerzity v Brně

„AK OBRÁZOK, TAK VÝSTIŽNÝ“ didakticky vhodný príklad pri výučbe odborných predmetov

Vyučovanie odborných predmetov je rozdelené na teoretickú a praktickú časť. Kým teoretická časť sa viac orientuje na odborné vedomosti preverované ústne alebo písomne, tá praktická na odborné zručnosti.

Pri zameraní na žiaka a jeho formovanie po teoretickej stránke v učebni dochádza k odovzdávaniu odborných vedomostí prostredníctvom sluchu a zraku. Sledovaním štruktúry vyučovacej hodiny zisťujeme, že sa často spája počúvanie s videním, ktoré sprostredkováva učiteľ. Na počúvanie využívame najčastejšie výklad učiva uplatnením odborného rečníckeho štýlu. Na videnie sa používa celý rad didaktických pomôcok, medzi ktorými v súčasnosti dominantné miesto zaujíma dataprojektor. Sú rozdiely i medzi samotnými vyučujúcimi. Starší učitelia obyčajne využívajú klasickú formu – výklad spojený s písaním základných problémov na tabuľu a využívanie modelov. U mnohých mladších prevláda metóda prezentovania základných problémov cestou PowerPointu. K vopred vypracovaným prezentáciám pridružujú výklad alebo sa orientujú na problémové vyučovanie. Modely nahrádzajú vhodnými obrázkami. Obe skupiny učiteľov vo vyučovacom procese pracujú s učebnicou, ktorá, keď je kvalitná, taktiež stále nesie dva a dlhodobo pretrvávajúce prvky – písané slovo a obrázok.

Pri zamyslení sa nad predchádzajúcimi vetami a predstave teoretickej hodiny sa nám vynorí staré známe: „Treba stokrát počuť, ale stačí desaťkrát vidieť“. Je preto namieste, že vyu-

žitie obrázku má svoje opodstatnenie. Uvedené tvrdenie má svoje svedectvo siahajúce do obdobia spred 350 rokov, kedy J. A. Komenský vydal učebnicu *Orbis pictus* (Nürnberg, 1658), ktorá sa obsahovala množstvo ilustrácií. Nakoľko ešte neexistovala fotografia, tieto ilustrácie boli kreslené schematicky, no na druhej strane tak, aby boli zrozumiteľné, výstižné a pútavé. I pri súčasnom technickom pokroku a možnosti zhotovenia obrázku cestou veľmi kvalitnej fotografie je ilustrácia neustále využívaná. Vyznačuje sa dvomi významnými znakmi, ktorými sú zjednodušenie a znázornenie toho, čo nie je možné na fotografii vidieť. Zjednodušenie slúži na to a vtedy, keď nie je potrebné vidieť každý detail, príp. ak detaily potrebujeme demonštrovať, tak sú ilustrované iba tie, ktoré sú cieľom výučby. To, čo nie je možné vidieť, je potrebné do ilustrácie vhodne znázorniť. Znázornenie je veľmi dôležité, na čo sa v pedagogike zameriava neustále zdôrazňovaná zásada názornosti. Práve pri jej uplatnení je nutné ukázať iba to, čo je cieľom preberanej problematiky. V tomto prípade sa musia zvoliť také graficko-ilustračné prvky alebo kompozície, aby si udržali jednoduchosť a spomínanú názornosť nasmerovali k logickému pochopeniu obrázka. Jednou z možností je aj ich farebná odlíšiteľnosť. Pri tvorbe obrázku nesúceho schematic-

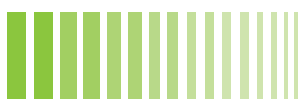
ké znaky nestačí jeho autorovi vedieť iba kresliť, ale metodicky sa orientovať tak, aby to čo znázorňuje, žiaci pochopili.

Ako príklad uvádzame priložený obrázok. Vyznačuje sa tým, že nezachytáva každý detail na cibulke (strúčiku) cesnaku. Na druhej strane je dôležité, aby žiak pochopil pôsobenie jednotlivých skupín moridiel podľa ich účinku. Kvôli lepšej názornosti obrázka je pôsobenie znázornené farebne. Pre doplnenie v rámci textu je možné uviesť i účinnú látku pôsobiacu na biologický materiál alebo názov prípravku. V našom prípade by sme ešte mohli buď v rámci výkladu alebo písaného textu pod obrázkom uviesť informácie takto:

- koloidná síra – Vebizolfo Flow
- polysulfid vápnika – Sulka (má i akaricídny účinok)
- propamocarb HCl – Previter

Didakticky vhodne vyhotovený obrázok sa nemusí využívať iba vo výchovno-vzdelávacom procese, ale môže byť aj súčasťou katalógu prípravkov, informačných letákov, prípadne reklám. Musí byť v interakcii s cieľovou informáciou autora, ktorý ho vytvoril, a ilustrovaný i popísaný tak, aby sa dal pochopiť i bez sprievodného výkladu.

Ing. Ján Piešťanský, SOŠP a SV v Trnave

PROJEKT COMENIUS MULTILATERAL

na Strednej odbornej škole v Banskej Bystrici

Od 1. 8. 2010 do jesene 2012 bola SOŠ Pod Bánošom v Banskej Bystrici zapojená do zaujímavého medzinárodného projektu, ktorého sa zúčastnilo sedem krajín – Slovensko, Rakúsko, Slovinsko, Francúzsko, Česká republika, Poľsko a Turecko. Každý partner mal za úlohu zorganizovať pobyt pre dve skupiny pozostávajúce z 10 až 12 študentov a dvoch učiteľov; pričom absolvoval dve návštevy v dvoch rozličných krajinách. Primárnym komunikačným jazykom bola angličtina, ale mohol sa využívať aj iný cudzí jazyk.

Cieľom projektu bolo pomôcť mladým ľuďom pri vstupe na pracovný trh, aby spoznali reálny svet práce a zistili, že na to, aby na ňom uspeli, musia získať maximum schopností a vedomostí. Študenti sa v európskych krajinách dozvedali, ktorými metódami sa dá čo najrýchlejšie nájsť práca a učители si všimli, akým spôsobom sa školy snažia zaujať zamestnávateľa. Všetky partnerské školy sa nachádzali na vidieku. Študenti sa zúčastňovali vyučovania cudzieho jazyka a odborných predmetov v hosťovskej škole, priamo sa zapájali do odborného výcviku, navštívili pracoviská, blízke mestá; víkend strávili v rodinách, takže mali možnosť porovnať životnú úroveň v jednotlivých krajinách.

Úlohou študentov bolo za pomoci pedagógov zdokumentovať jednotlivé pobyty prostredníctvom fotografií, webovej stránky, novín, DVD i dotazníkov. Dvanásť študentov našej školy spolu s vyučujúcimi Mgr. Janou Trvalcovou a Mgr. Lukášom Bordáčom zavítali v novembri 2010 do Rakúskeho Litzlhofu, do školy poľnohospodárskeho zamerania, ktorá vychováva aj majstrov sveta v pílení stromov a vo výmene reťaze na píle, ďalej kováčov, stolárov a chovateľov rôznych domácich zvierat. Naši študenti navštívili farmu vyrábajúcu rôzne syry a jogurty, závod na spracovanie dreva, podnik zaoberajúci sa agroturistikou. Urobili rozhovory s bývalými študentmi o ich súčasnom uplatnení.

O rok neskôr (v októbri 2011) nám návštevu delegácia z Rakúska vrátila. Študenti a učители si prehliadli školu a jej prevádzky, zúčastnili sa školských aktivít v rámci cestovného ruchu, marketingu a včelárstva. Prezreli si centrum Banskej Bystrice, Múzeum SNP, Fuggerov dvor, kde sa zapojili do pracovnej agroturistiky, ale si aj oddýchlili pri bowlingu, či jazde na koni. Z prírodných atrakcií ich zaujala Harmanecká jaskyňa, Špania Dolina i Donovaly s rozprávkovými Habakukami. V novembri 2011 navštívila bystrická delegácia partnerskú

školu v Novom Meste v Slovinsku. V rámci odbornej praxe študenti v predvianočnom čase vytvárali adventné vence, mali možnosť riadiť traktor i jazdiť na koňoch. Obdivovali hlavné mesto Ľubľanu a najväčšiu jaskyňu Slovinska, Postojna.

Poslednou etapou našich výmen bol pobyt francúzskych študentov a učiteľov na SOŠ Pod Bánošom. Okrem aktivít spomenutých už v prípade rakúskej delegácie, si Francúzi mali možnosť prezrieť aj prevádzku Železiarní Podbrezová a zaujímavé múzeum o ich vývoji; tiež podnikli výlet na Ľupčiansky zámok.

Všetci účastníci prezentovali svoje skúsenosti ostatným študentom i učiteľskému zboru a oboznámili so svojimi aktivitami aj vedenie mesta. Projekt považujeme za veľmi užitočný, pretože prispel k spoznaniu kultúry európskych krajín a k rozvoju európskeho občianstva. Veríme, že naši absolventi zostanú pracovať doma, ale zároveň pri tom využijú nadobudnuté medzinárodné skúsenosti.

PhDr. Anna Ivanová, SOŠ Banská Bystrica

Náš študent pracuje s motorovou pilou počas pobytu v Rakúsku

PROJEKT VZDELÁVANIA PRE ŽIVOT

Na SOŠ Pod Bánošom 80 v Banskej Bystrici sa už druhý rok realizuje zaujímavý projekt pod názvom „Moderné a kvalitné vzdelávanie vychádzajúce z požiadaviek zamestnávateľov – vzdelávanie pre život“.

Cieľom projektu je, aby bol absolvent po ukončení štúdia vybavený všetkými zručnosťami a vedomosťami, ktoré od neho zamestnávateľ očakáva. Projekt je zameraný na štvorročné odbory podnikateľ pre rozvoj vidieka, pracovník marketingu, manažment regionálneho cestovného ruchu a na jednoročný odbor včelár. Vyučujúci jednotlivých predmetov sa pustili do práce a vytvorili mnohé zaujímavé didaktické pomôcky. Vznikli prekladové odborné slovníky z anglického a nemeckého jazyka pre uvedené odbory v elektronickej i písomnej forme. Vytvorili náučné tabule a schémy v slovenskom i cudzích jazykoch. Vpracovali doplnkové učebné texty v elektronickej forme, realizovali multimediálne CD. Do vyučovania sa uvádza e-learning a dištančné vzdelávanie cez internet. Vytvorený školský vzdelávací program učitelia doplnili o príslušné modernizačné prvky.

Aby došlo k skutočnému previazaniu teórie a praxe, zriadili sme v školskej budove ďalšiu multimediálnu miestnosť a v areáli školy včelín. Žiaci vykonávajú svoju prax v zaujímavých pries-

toroch agroturistického zariadenia Fuggerov dvor (práca so zvieratami, stolovanie, obsluha) a v rozprávkovom mestečku Habakuky (pečenie a zdobenie medovníkov). Z finančných zdrojov projektu boli nakúpené nielen odborné knihy, ale aj športové náradie a náčinie – bicykle, člny, lyže, športové topánky nevyhnutné pre absolvovanie vodáckych a lyžiarskych kurzov.

Učitelia odborných predmetov mali niekoľko pracovných stretnutí s potenciálnymi zamestnancami našich študentov, aby zistili, čo všetko je potrebné pre uplatnenie na trhu práce. Vďaka vzdelávaciemu programu zostavenému v rámci projektu budú absolventi konkrétnu skúsenosť s novými formami vzdelávania, čím sa zvýši ich konkurencieschopnosť na trhu práce a tým aj ich životná úroveň. Absolventi projektu budú schopní využívať moderné formy vzdelávania aj v neskoršej praxi, rovnako v procese celoživotného vzdelávania sa.

PhDr. Anna Ivanová, SOŠ Banská Bystrica

PUBLIKOVÁNÍ NA WEBU – JEDNODUŠE A RYCHLE POMOCÍ BLOGU!

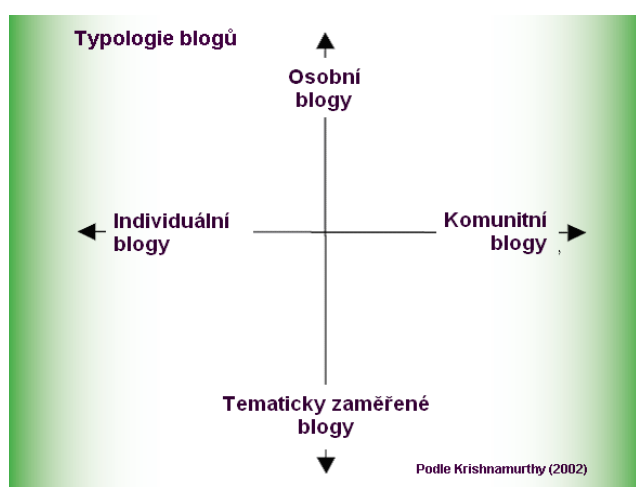
*Trochu zkratkovitý tituliek má charakterizovať, že **umístění vzdělávacího obsahu do prostoru internetu** již dávno není vyhrazeno jen odborníkům, specialistům a lidem, kterým dříve patřilo slangové označení internetový „guru“.*

Publikovat na internetu je tak snadné, že si tuto dovednost může osvojit kterýkoliv „lama (lamer)“ (tj. začátečník, zeleň). Současný web nabízí možnost rychlého publikování, ke kterému stačí běžné uživatelské dovednosti internetu. Některé způsoby publikování na internetu byly zmíněny již v minulých článcích (viz Zemědělská škola č. 2, roč. 75/2012–13 „Sdílení digitálních informací“).

Blog označuje webovou stránku (skupinu webových stránek), která je používána především pro rychlé publikování nejrůznějšího obsahu na internetu. Slovo „blog“ vzniklo stažením anglického „web log“, což v češtině zhruba znamená „webový zápisník“, a zkrácením slova „weblog“. Původně byl obsah blogů zaměřen více na sdělování spíše osobních informací (odtud pochází i další označení internetový deník). Dnes

je možné najít blogy různě tematicky zaměřené, korporátní blogy s odborným obsahem a např. publicistické blogy jako součást elektronických verzí časopisů a novin.

Obsah blogu bývá zpravidla kategorizován do sekcí (tematických skupin) podle zaměření obsahu jednotlivých příspěvků. Jednotlivé texty (články) blogu jsou zobrazovány v časové souslednosti (nejnovější příspěvky nahoře, nejstarší příspěvky dole). Některé blogy umožňují vytvářet i systém vzájemně propojených webových stránek, které nejsou řazeny časově podle okamžiku publikování. Ke každému textu v blogu je možné (zpravidla) připojit diskuzní příspěvek. Mohutné rozšíření blogů souvisí s tím, že vytváření webového obsahu prostřednictvím blogu již nevyžaduje speciální znalosti a dovednosti. Editace textu, obrázků apod. probíhá podobným způsobem jako v běžném textovém editoru.

Blogy jsou vytvářeny zpravidla za nějakým účelem sdělování informací nebo názorů apod. Blogy mohou být vytvářeny jedním nebo více autory a mohou obsahovat osobní sdělení a názory nebo tematicky zaměřená sdělení. Z tohoto pohledu (viz obrázek) se nejčastěji vyskytují **individuální osobní blogy** a **individuální tematicky zaměřené blogy**. Cílem blogu je vytvoření komunity čtenářů (uživatelů), kteří pravidelně navštěvují blog, čtou příspěvky a vyjadřují své názory k nim. Prostor blogů na internetu se velmi rychle mění, blogy rychle vznikají a zanikají a počet příspěvků autora v čase je také velmi proměnlivá veličina.

Největší počet **blogů se vzdělávací tematikou** lze nalézt v současné době na metodickém portálu RVP (<http://blogy.rvp.cz/>). Na konci roku 2012 portál obsahoval 176 blogů, ve kterých bylo 1358 příspěvků a 3036 komentářů. Autoři se vyjadřují k obecným tématům i k jednotlivým pedagogickým okruhům. Příklady dalších blogů, které se zabývají vzdělávacími tématy:

- Česká škola (<http://www.ceskaskola.cz/>) – zaměření na základní a střední vzdělávání a informační technologie ve vzdělávání

- Učitelé listy (<http://www.ucitelske-listy.cz/>) – zaměření na změny ve vzdělávání
- EduIn (<http://www.eduin.cz/>) – zaměření na obecné problémy školství a vzdělávání, iniciátor akce „Česko mluví o vzdělávání – 2013“
- Stolzová (<http://www.stolzova.cz/>) – blog se zaměřením na pedagogickou tradici a kontinuitu (obhazuje „konzervativnější“ přístupy)
- i-Sen (<http://www.i-sen.cz/>) – zaměření na využití iPad, iPod a iPhone ve vzdělávání, rozvoji a komunikaci dětí se speciálními potřebami

Některé z výše uvedených blogů jsou provozovány na **volně dostupných blogovacích službách**, které jsou k dispozici zdarma. Zájemce může vytvořit blog tím, že se zaregistruje (vytvoří si uživatelský účet) u některé z blogovacích služeb. Získá tím k dispozici okamžitě možnost publikování v předem připraveném systému. Některé služby za poskytnutí této možnosti vybírají „daň“ v podobě povinně zobrazované reklamy na stránkách blogu (např. <http://blog.cz/>), ale jsou i takové, kde je prostor blogu poskytován bez jakýchkoliv omezení a rušení vkládanými údaji (např. <http://www.blogger.com/>). Internetové verze některých novin a časopisů umožňují založení veřejného blogu a publikovaný obsah se potom stává součástí celkové prezentace novin na webu (např. <http://blog.idnes.cz/>).

Internet nabízí též **blogovací systémy**, které umožní autorovi (autorům) dokonalou kontrolu nad vzhledem, nastavením i obsahem blogu (autor rozhoduje sám o všech těchto parametrech). Jedním z nejčastěji používaných programů je **WordPress**, který je k dispozici zdarma v na adrese <http://wordpress.org/> (česká verze <http://cs.wordpress.org/>). WordPress může sloužit jako blogovací systém, ale zároveň může být použit i jako prostředí pro provozování webových stránek školy. Systém disponuje velkým množstvím předem připravených šablon a rozšiřujících modulů.

Blogy jsou již delší dobou trvalou součástí webového obsahu a **blogosféra** (všechny blogy umístěné na internetu) již tak intenzivně neroste. Je zřejmé, že podstatná část publikačních aktivit lidí se přesunula na sociální síť a s tím se změnil i způsob a styl publikování, ve kterém převažují jednoduchá a krátká sdělení. Souběžně se sociálními sítěmi se rychle rozvinuly mikroblogovací systémy (např. <http://twitter.com/>). **Mikroblogovací systémy** umožňují publikovat jen **velmi krátká sdělení** (přibližně v rozsahu krátkých textových zpráv) ve kterých není prostor na složitější myšlenky. Jejich masová obliba však umožnila vznik novým disciplínám, které zkoumají chování lidí prostřednictvím analýzy milionů a miliard jejich publikovaných krátkých sdělení, pro které se ujal označení „tweet“ a v počestné verzi „tvít“.

Ing. Jiří Husa, CSc.
Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha

DRÁČATA DO LESA S LESNÍKEM

Ochrana životního prostředí, třídění odpadů, pitná voda, čistý vzduch, to je téma, které dnes zajímá každého. I my, děti – Dráčata ze Základní školy Drahotuše, chceme vědět více a pomáhat.

Využili jsme možnosti a nabídky Střední lesnické školy v Hranicích účastnit se říjnové akce Lesů České republiky pořádané Nadací dřevo pro život. Lesní pedagogové, studenti, pan ředitel lesnické školy Ing. Miroslav Kutý a vedoucí projektu Ing. Stanislav Polák ředitel Nadace dřevo pro život s organizátory akce na nás čekali na polesí Lesní správy Frenštát pod Radhoštěm, revíru Týn u chaty Hubert, kde zazněly slavnostní fanfáry z lesních rohů. Les zašuměl, jakoby nás také vítal. Sluníčko vyhnalo všechny mraky z oblohy a svítilo svou podzimní silou, aby den v lese byl co nejkrásnější.

Šest stanovišť s ukázkami činnosti perfektně připraveny. Jako první jsme viděli, jak ze semínka vyroste semenáček a pak stromček, který lesníci do lesa vysazují. Do rukou jsme dostali zvláštní nástroj „sekero-motyku“, tou zkusili vykopat díru pro nový smrček, pořádně uložit kořínky a nahrnou zeminu a udusat. Uf!!! To byla dřina. Ne všude je půda měkká, a toho kamení!!!, pěkně jsme se zahřáli. Další stanoviště nám připravilo velké překvapení – živého koně!!! Velkého pomocníka při těžbě dřeva v nepřístupných porostech. Kůň si dokáže poradit s velkým stromem jako s párátkem. Přiveze ho k cestě, lesníci naloží klády pomocí mechanizace na auto, které je odveze ke zpracování do dřevařských závodů. Jaké stromy se ale můžou pokácet, o tom rozhoduje jeho stáří, které je přesně zaznamenáno v mapách. Ty jsme si prohlédli a zjistili, že různé barvy na mapách značí stáří porostu v lese. Na Maleníku jsou stromy malé, mladší, dvacetileté, ale jsou tam i stromy sto i více leté. Na jednom stanovišti jsme si prohlédli stopy zvířat, která žijí v lese, v keříčku seděla kačenka, u stromu byl bažant, na zlatém listí ležely parohy jelena, dančí obrovské „lopaty“, mufloní rohy, srnčí parůžky. Krásné!

A poslední stanoviště patřilo hranickým studentům Střední průmyslové školy pod vedením p. Urbana a Střední lesnické školy pod vedením paní Ryškové a Ing. Jurčíkové. Stanoviště plné kreativity. Tam jsme

vyráběli ze dřeva. Uříznout přesné kolečko z větve stromu vlastními silami, vyvrtat díрку, navlíknout rezný provázek, byl zážitek! Z krásného dřeva vyrobené tvary hříbků, pohárků, srdíček si zabrousit a vytvořit závěsnou dekoraci. Zabrousili jsme! A jako tečku za výrobou jsme skládali kostky do výšky a jako odměnu máme dřevěnou vařečku.

Trubači zatroubili, a my si uvědomili, že je vlastně konec naší návštěvy. Lesníci a všichni jsme nastoupili a hodnotili. Skvělý program, sluníčkové počasí, výteční odborníci, a ta sladká tečka v podobě báječných koláčků a kupa dárečků! Co více dodat? Moc, moc děkujeme a těšíme se na další akce.

Lenka Kopřivová, Bc.
Základní škola a mateřská škola Hranice

PODĚKOVÁNÍ TĚM, CO PODPOŘILI ZEMĚDĚLCE

Do roku 2013 vstupujeme s pozitivním faktem, že současný ministr zemědělství Petr Bendl má připravenou novou koncepci do roku 2020, jejíž realizace by nastartovala určitou obnovu a zastavila trvalý propad našeho zemědělství. Její spuštění vidím jako zcela zásadní a jako zřejmě naši poslední šanci.

Ani v uplynulém roce se snižování rozměru našeho zemědělství nezastavilo. Dál klesala produkční základna živočišné produkce – stavy drůbeže, stavy dojných krav i prasat. I když pokles už není tak prudký, přece jenom jsme se ani po loňském roce nedočkali u žádného z těchto důležitých oborů pro výrobu potravin a zaměstnanost kladného znaménka. Z hospodářských zvířat výrazněji narostly pouze stavy ovcí, nepatrně pak krávy bez tržní produkce mléka. Pokud jde o rostlinnou produkci, zjistíme, že na našich polích je znovu více obilí

a řepky a znovu tam bude méně technických plodin a píce. A co se týká ekonomické výkonnosti, pak se uplynulý rok zařadí mezi ty lepší.

Co se podařilo a je pro nový rok velmi důležité? Důležitý je rozpočet a jeho směřování do konkrétních oborů. Pokládám za velký úspěch dosažení dohody o převodu 2,6 mld. Kč z Pozemkového fondu do rozpočtové kapitoly ministerstva zemědělství a její realizaci formou novely zákona. Tímto krokem

se podařilo zajistit potřebnou úroveň prostředků na financování především národních dotací, Programu rozvoje venkova a Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu v minulém a v tomto roce. Chtěl bych poděkovat poslancům zemědělského výboru PS PČR a ministru zemědělství, kteří na této klíčové operaci mají rozhodující podíl. Stejně tak i prezidentu republiky Václavu Klausovi, u kterého jsem osobně intervenoval a který okamžitým podpisem schválené novely zákona o Pozemkovém fondu umožnil administraci peněz pro potřeby rozpočtu 2012.

Letos, tedy v roce 2013, bude zcela zásadní diskuse o konečné podobě koncepce českého zemědělství do roku 2020.

Ta určí, zda se vrátíme na cestu oživení a produkce nebo zda budeme pokračovat cestou útlumu. Stejně tak zásadní bude další tlak a práce v Bruselu, abychom prosadili do konečné podoby reformy Společné zemědělské politiky co nejvíce našich požadavků. Do třetí skupiny klíčových záležitostí bych zařadil pokračování a zesílení podpory českých potravin a jejich propagace. A konečně čtvrtý nejdůležitější směr naší práce vidím v tom, abychom zvládli lépe prosazování našich zájmů v řadách českých politiků. Aby nás pochopili a aby bylo méně boje a více komunikace. Toto si беру jako svůj osobní cíl ve své senátorské práci.

Ing. Jan Veleba, prezident Agrární komory ČR

OSLAVY LESA NA FLOŘE – PODRUHÉ!

Součástí podzimní etapy Flory Olomouc – výstavy ovoce, zeleniny a školkařských výpěstků – jsou už druhým rokem na výstavišti také „Oslavy lesa na Floře“.

Akce, pořádaná 17 subjekty, jejichž činnost souvisí s péčí o přírodu, hospodařením v lesích a zpracováním dřeva, spojuje heslo „Lesy v Olomouckém kraji – lesy pro lidi“. Záštitu oslavám lesa poskytl opět hetman Olomouckého kraje Ing. Martin Tesařík, finančně a organizačně byla podpořena Krajským úřadem Olomouckého kraje, podnikem Lesy České republiky, s. p., společností Lesy města Olomouce, a. s., Českou lesnickou společností, Střední lesnickou školou Hranice, sdružením Celostátní síť pro venkov, Ústavem pro hospodářskou úpravu lesa, Sdružením vlastníků soukromých a obecních lesů v ČR a dalšími subjekty. Významnou pomoc organizátorům poskytla také společnost Výstaviště Flora, a.s.

První den oslav – 12. října – zaplnilo plochu podél Rudolfovy aleje přes 800 dětí z 26 škol Olomouckého kraje. Kromě olomouckých školáků z I. stupně ZŠ, přijely i děti z Lipníka nad Bečvou a Přerova. V dopoledním programu bylo pro 12 členné skupinky dětí připraveno 16 stanovišť, na kterých se učily rozpoznat základní dřeviny podle listů, větviček, semen nebo kousků dřeva, skládaly dřevěné puzzle, dozvídaly se o zajímavosti o životě dravců, o tom jak chránit ptáky i ostatní živočichy, jaké vzácné druhy organismů žijí na chráněných územích Olomouckého kraje a podobně. Razítka sbírali školáci také na stanovišti truhlářů, u včelaře, geologa a dalších. Za hustě orazítkovaný účastnický list si pak děti odnesly plnou tašku drobných dárek od pořadatelů akce.

Zajímavé věci se děly i mimo jednotlivá stanoviště – na podiu u altánu, uprostřed aleje. Kromě tradičního vystoupení trubačů a divadelního sboru SLŠ Hranice se tady předávaly ceny vítězům soutěže „Kniha z našeho lesa“. Úkolem soutěže, určené pro předškolní a školní děti, bylo (kromě dalších aktivit) vytvořit praktickou knihu o lese formou kreseb, fotografií, přírodnin... Vítězné kolektivy získaly školní výlet zdarma, v rámci kterého vyrazily do ZOO Olomouc, k pramenům

Odry nebo k pramenům řeky Moravy. Další úspěšné kolektivy dětí odcházely s náručí dárek a hrdě si nesly dřevěná krmitka pro ptáčky od Lesů ČR. Soutěž je pořádána jako propagace Oslav lesa na Floře, účastní se jí pravidelně 10–15 škol. Organizována je KÚ Olomouckého kraje, Sdružením lesních pedagogů ČR a Lesy České republiky, s. p. – Krajským ředitelstvím Šumperk. Na organizaci výletů se podílí také podnik Vojenské lesy a statky, s. p., Lesy města Olomouce a Správa CHKO Jeseníky.

Po sychravém pátku přišla nádherná, slunečná sobota, kdy byl program Oslav lesa určen pro veřejnost. Podzimní sluníčko přilákalo přes 2000 návštěvníků, kromě příjemné dixielandové hudby si užívali si vystoupení geologa, kynologů z Českomoravské myslivecké jednoty a dalších zajímavých hostů. Přes 500 návštěvníků se přímo zapojilo do sbírání razítek a plnění úkolů. Za to pak získávali v 5 kolech losování zajímavé ceny.

V okolí Rudolfovy aleje mohli účastníci mimo jiné sledovat soutěžní disciplíny v práci s motorovou pilou, vyzkoušet si přibližování klád, pohladit ovečku, projít se po zážitkovém chodníku nebo vidět uměleckého řezbáře při práci motorovou pilou. Dřevěnou sovu, skřítku a velké dřevěné hříbky si budou moci celý rok prohlédnout návštěvníci botanické zahrady a skleníků výstaviště Flora.

Zdá se, že se Oslavy lesa opět povedly, Olomoučané si zvykají na novou tradici a tým pořadatelů může směle začít připravovat další ročník této akce. Pořád je co zlepšovat, a tak doufám, že tak, jako letos v naší anketě vyhodnotilo 85% dotázaných, akci jako výbornou, příští rok ji takto vyhodnotí nejméně 95%. Za všechny organizátory se těším v říjnu 2013 zase na shledanou na Oslavách lesa!

Ing. Hana Komárková, Lesy ČR, s.p. Šumperk

ÚSPĚCH ČESKOBUDĚJOVICKÝCH STUDENTŮ oboru Veterinářství

S vítěznou trofejí se vrátili studenti oboru Veterinářství Střední odborné školy veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky v Českých Budějovicích.

Zúčastnili se již 6. ročníku soutěže o Cenu ústředního ředitele Státní veterinární správy doc. MVDr. Milana Maleny, PhD., pod jehož záštitou se tato soutěž koná. Ve dnech 19.–21. listopadu 2012 ožilo školící středisko Státního veterinárního ústavu v pražských Lysolajích, kam se sjela čtyřčlenná družstva veterinárních oborů středních odborných škol z České i Slovenské republiky. Ta se měla ve třech dnech utkat ve čtyřech soutěžních disciplínách před šestičlennou komisí a přesvědčit ji o svých dovednostech a schopnostech při klání o prestižní cenu.

První den byl ve znamení dvou soutěžních disciplín. Na úvod studenti předvedli porotě i rivalům ze všech koutů bývalého Československa dvojazyčnou prezentaci na téma „Město a škola, kde studuji“ a odpoledne absolvovali test všeobecných a veterinárních znalostí. Druhý den soutěžili v laboratoři, kde uplatnili své odborné dovednosti, a odpoledne je čekala odpočinková část. Byli pozváni do zoologické zahrady na prohlídku s odborným výkladem, po které následovala přednáška hlavního veterináře ZOO Praha a odborná diskuze. Třetí den čekala jednoho člena družstva prezentace a obhajoba vlastní práce na téma „Mé budoucí odborné zaměření a má ročníková práce“. Studenti představili výsledky své odborné činnosti a porota pak posuzovala nejen způsob samotné prezentace, ale také odbornou úroveň a motivaci studentů pro další studium nebo zaměstnání.

Po třech náročných dnech soutěží, přednášek i konzultací s veterinární problematikou se soutěžící dozvěděli výsledky. Nejlépe si vedlo naše jihočeské družstvo mladých „veterinářů“ ve složení Lenka Boháčková, Milada Fictumová, Jana Kundrářtová a František Humpál a po zásluze si odvezli prestižní trofej. Pohár pro absolutní vítěze byl odměnou nejen pro ně, ale také pro odborné pedagogy a spolužáky, kteří jim při přípravě pomáhali. Další jednoznačné vítězství, a to v kategorii Osobnost soutěže, si odvezla maturantka Milada Fictumová.

Vítězství v soutěži mezinárodního charakteru je vždy velký úspěch, a tak není divu, že jsme hrdí na to, že v Budějovicích to umíme nejlépe!

Mgr. Lenka Petrášová, SOŠ České Budějovice

ČERTOVSKÉ „VÁNOCE V OPOČNĚ“ opět nezklamaly

První prosincový víkend patřil v opočenské Střední škole a Základní škole Nové Město nad Metují jako tradičně vánoční výstavě „Vánoce v Opočně“.

Ani letos organizátoři nezklamali, což dokazuje více jak 2000 spokojených návštěvníků, kteří výstavu během víkendu navštívili. A co je nejvíc nadchlo? „Pravé“ čertovské peklo, kde nechyběl ani čert a rozpálený kotel a ani slzičky dětí, které do pekla nahlédly. Úsměv na rtech jim pak vykouzlily a dospělé také oslovily staré betlémy, které tu byly k vidění, a Mikuláš, který jim úsměv do tváří vrátil. A ani um a nápady budoucích aranžérů nelze opomenout. Ty totiž provázely celou výstavu, kterou ještě doplnily sladké a slané drobnosti budoucích kuchařů a cukrářů. A tak se nemůžeme divit, že drobné balíčky s tradičními vánočními drobnostmi a spokojenost ve tváři odcházejících návštěvníků byla tou největší odměnou pro všechny žáky a pracovníky opočenské střední školy. Ti vědí, že „Vánoce v Opočně“ již patří k tradicím tohoto malého městečka v podhůří Orlických hor a že jedny „Vánoce v Opočně“ skončily a další se již připravují!

Mgr. Jana Melicharová, SŠ a ZŠ Nové Město n. Metují, pracoviště Opočno

BRNIANSKA RUŽA 2012

V piatok 16. novembra sa v Rajhrade v Českej republike uskutočnil 17. ročník súťaže Brnianska ruža.

Súťaže sa zúčastnili žiaci našej Strednej odbornej školy záhradníckej v Piešťanoch Evelyn Máriássy a Lukáš Stopka pod vedením Ing. Marty Rybovej. Súťažilo sa v nádherných priestoroch Benediktínskeho kláštora, v ktorých sídli Památník písomníctví na Moravě. Súťažiaci mali tri zaujímavé a náročné úlohy – Kyticu na vernisáž, Kvetinový šperk a Kompozíciu do vstupnej haly Památníku písomníctví. V súťaži získala Evelyn Máriássy 3. miesto v súťažnej úlohe – kytica a 3. miesto v súťažnej úlohe – kompozícia. V celkovom poradí obsadila 4. miesto.

BRNĚNSKÁ RŮŽE 2012

tentokrát v klášterní atmosféře

V pořadí již 17. ročník prestižní mezinárodní floristické soutěže květinářů a floristů z České republiky i ze zahraničí – Brněnská růže – se uskutečnil 16.–18. 11. 2012.

Organizátory soutěže byly opět tradiční spolupřadatelé SOŠZ a SOU Rajhrad, brněnské firmy Slávek Rabušic, aranžování květin a Společnost Vonekl s. r. o. (květinové a floristické doplňky) za mediální podpory časopisu Floristika. Tento ročník proběhl zcela netradičně mimo Brno v nádherných nově zrekonstruovaných prostorách letního refektáře Památníku písomnictví na Moravě v areálu benediktínského kláštera

či nádoby a opět vhodné výrazové prostředky a doplňky dekorace mohly být přichystány předem.

Samotná soutěž se dělila na dvě kategorie – junior a senior. Hodnocení bylo prováděno stejně jako v předchozích ročnících podle bodovacího systému Florint upraveného pro Brněnskou růži, přičemž porotci posuzovali na pracích čtyři základní kategorie – nápad, barevnost, kompozici a techniku, která se specifikuje na techniku pro živé květiny a na techniku pro rostliny sušené a umělé.

v Rajhradě u Brna. Odborná porota připravila pro soutěž vskutku originální trojici úkolů, která plně vystihovala atmosféru klášterního komplexu založeného r. 1048 knížetem Břetislavem na místě velkomoravského hradiště a v něm pořádaných výstav.

Prvním úkolem byla dárková vázaná kytice určená pro umělce na vernisáž. Soutěžící si měli možnost zvolit osobnost jakéhokoliv zaměření působící kdykoliv v dějinách. Doba tvorby ze živých květů byla stanovena na 75 minut. Účastníci mohli mít předem připravenou pouze základní nepřizdobenou konstrukci a nerostlinné doplňky, které byly nezbytné pro vyjádření podstaty tématu. Druhým úkolem (na 78 minut) bylo vytvoření extravagantního šperku z živých květů na dámské šaty pro návštěvníky vernisáže. Květy nemusely v hotovém díle převažovat a mohly být doplněny jakýmkoliv jiným dekoračním materiálem. Před realizací byl povolen pouze předem přichystaný nepřizdobený podklad a stanoveno provedení funkčního připínání na šaty, protože šperkem ozdobené šaty byly posléze představeny na módních přehlídkách při vernisáži a pro širokou veřejnost. Třetí úkol byl plně spjatý s místem konání – soutěžící měli vytvořit během 120 minut interiérovou dekoraci do vstupní haly Památníku písomnictví z umělých a sušených květů. Dekorace mohla být samonosná nebo s použitím podstavce

Mezi juniory se představili studenti českých a slovenských zahradnických škol. Svě umění tu měřili floristé z Rajhradu, ze SOŠ a SOU Znojmo, SOŠ vinařské a SOU zahradnické Valtice a Střední školy zahradnické a technické Litomyšl a Střední odborné školy záhradníckej Piešťany. Výčet juniorů doplnili naši mladí absolventi z praxe, kteří si také odnesli palmu vítězství. První místo si vydobyla Dita Sekyrková z Květinového ateliéru V Ráji Lázně Bohdaneč ziskem 245,3 bodů z 300 možných, druhý byl Michal Hrušecký z Art de Fleurs Hodonín s 229,3 body a třetí Adéla Murínová, Květiny Nedvěd Brno 220 bodů. Nejlepší ze zástupců škol byla Evelyn Máriássy z Piešťan, která dosáhla 216,3 bodů. I když studující prokázali při soutěži vysokou úroveň svých prací, z nichž bylo možno vyčíst plejádu ori-

ginálních nápadů a osobitou velmi propracovanou techniku, v tomto ročníku se ukázalo, jakou roli hrají při umístění zkušenosti z praxe.

Seniorská kategorie měla soutěžící s delší praxí a celkově první místo přinesla Pavle Plevové, absolventce lednické zahradnické fakulty, která získala 256,3 bodů, druhá se umístila Klára Záleská, Květiny Miluše Huszárová Brno s 253,7 body, třetí v pořadí byl Jan Milt, Květiny Milt Plzeň (252,3).

Uplynulý ročník Brněnské růže byl zcela výjimečný prostředím konání soutěže a také následným otevřením výstavy široké veřejnosti. Umění soutěžní floristiky příjemně doplnila expozice fotografií brněnského fotografa Ivo Filipa s tématem krajiny a dnes již neexistující brněnské osady Hamburk (musela ustoupit bytové výstavbě dnešní části Vinohrady). Návštěvníky obohatila módní přehlídka s prezentací soutěžních květinových šperků – ukázalo, že i takové lze nosit na různé společenské akce. Dalším lákadlem se stala výstava květiny Amarylís s 30 odrůdami v různých barvách a velikostech.

Brněnská růže se stala za dobu své existence umělecky zaměřenou akcí, která svým pojetím a tematicky zaměřenými soutěžními úkoly zásadním způsobem obohacuje floristické působení v České republice. Je trvale zakotvena v zahradnickém školství, a to nejen u nás, ale i v četných státech Evropské unie. Pro žáky a studenty je cenná možnost pravidelně se setkávat, navzájem se poznávat, vyměňovat si zkušenosti, seznamovat se s novými trendy v oboru i na mezinárodní úrovni včetně prohlubování jazykových znalostí. Proto také rajhradská zahradnická škola zařadila tuto floristickou akci do svých současných aktivit v rámci projektu Leonardo da Vinci NAEP – Zahradnické vzdělávání v Evropě 2011–2013.

Letošní Brněnská růže se setkala s nebyvalým ohlasem odborné i laické veřejnosti a přehlédnout nelze ani skutečnost, že výtěžek ze vstupného věnovali pořadatelé výstavy na různé terapie v SOS dětské vesničce Brno-Medlánky.

Ing. Jiří Ptáček
SOŠZ a SOU Rajhrad

OSLAVY DNE STROMU

„Den stromu“ patří mezi významné dny u nás i ve světě a připadá na 20. říjen. V Žatci jsme ho opět slavili.

V České republice se slaví od roku 2000, kdy se na obnovení tradice podílel tehdejší ředitel Botanické zahrady Univerzity Karlovy pan RNDr. Václav Větvíčka a dřevosochař Martin Paříčnický.

Studenti zemědělské sekce Obchodní akademie a Střední odborné školy zemědělské a ekologické Žatec podpořili tentokrát Den stromu během měsíců října a listopadu ve třech etapách. V první etapě vytvořili studenti 4. E ročníku dvě sádkové úpravy v areálu škol, kde využili k výsadbě okrasné dřeviny a tím zdůraznili důležitost estetické funkce. Ve druhé části studenti 2. a 3. ročníku vymysleli krátkou anketu a ve dvojicích se v listopadu vydali do středu města oslovit žatečany a zjistit zájem a informovanost občanů o dřevinách. Po vyhodnocení ankety si studenti uvědomili, že stromy jsou sice

součástí našeho života, ale ve skutečnosti lidé o nich málo vědí a málo se o ně zajímají.

Třetí etapa byla nejzábavnější. Studenti zapojili do oslav „Dne stromu“ i děti z partnerské Mateřské školy Allegro. Společně vysadili symbolicky jeden strom – jedli bělokorou. Děti nadšeně pomáhaly, se studenty si o stromech povídaly, naslouchaly jak nadále o zasazené stromky pečovat. Po zdařilé akci byly všechny odměněny drobnými dárky a sladkostmi.

Považujeme akci za velmi úspěšnou, protože prohloubila všem znalosti o dřevinách a zeleni. A děkujeme městu Žatec za finanční podporu na školní akci Den Země, Den vody a Den stromu.

Ing. Andrea Rábová, OA a SOŠZE Žatec

KORSIKA

– inspirace pro lesnictví a ochranu přírody

*Motto: Korsika je ostrovní francouzský departement, ale Korsika je vzdálená tomu být Francií.
(Alexander Dumas)*

Ostrov Korsika se stal v posledních decenních přitažlivým cílem nejen pro tisíce turistů z celé Evropy, ale i pro studenty lesnické školy v Trutnově.

Ostrov Korsika – jedna z nejméně zalidněných oblastí v Evropě – přináší studentům lesnictví zajímavé poznatky o lesích, přírodních poměrech a ochraně přírody. Výškově je ostrov značně diferencován a zahrnuje vegetační pásma od mořské hladiny až po alpský stupeň s nejvyšší horou Monte Cinto – 2710 m n. m. Pro nadmořské výšky do 10 m jsou charakteristické plaménky (*Clematis cirrhosa*), pistacie (*Pistacia lentiscus*), pryšce zejména *Suphorbia dendroides*, jalovce (*Juniperus phoenicea*) a řada dalších rostlin (*Anthyllis barba jovis*, *Anagyris phoeticea*, *Asparagus albus*, *Genaria diphylla*). Obdobně je charakterizován každý vegetační stupeň s mnoha nádhernými květinami od zářících rodu *Canna* po podzimní krásu ocúnů (*Colchicum*) ve vyšších vlhkých polohách. S přibývajícím nadmořskou výškou jsou diferencovány i lesní porosty, do 1000 m n. m. převládají stále zelené dřeviny (duby, eukalypty, kaštanovník) ve vyšších polohách pak *Pinus maritima*, *Pinus nigra* subs. *Laricio* a nad 1800 m n. m. konifery, zejména jedle.

Na ostrově panuje středomořské klima se značnými teplotními rozdíly v důsledku nadmořské výšky a s nepříjemnými trvalými větry nejrůznějších směrů. Vedle bohatství rostlinných druhů, kde nalézáme i 131 endemických rostlin a dalších 75, které se nacházejí ještě v blízkém ostrově Sardinii, je bohatá i fauna včetně nám známého muflona. Pojednání o ptactvu s majestátním orlosupem *Gypaetus barbatus*, vodním ptactvem či rybách a obojživelnících by si vyžádalo zvláštní pojednání.

Korsika je zelený ostrov, kde z celkové rozlohy připadá 50 % na lesní půdu, 29 % na maquis (macchie – voňavé pichlavé křovitní formace) 12 % na zemědělsky využívané plochy a zbytek 9 % je vše ostatní. Nejvíce zastoupenou dřevinou je borovice *Pinus Laricio* 32 % a *Pinus maritima* 18 %, ostatní jehličnaté stromy (jedle atd.) zaujímají pouhé 1 % rozlohy. Z listnáčů jsou nejvýznamnější duby, včetně *Quercus suber* – dub korkový, 10 % zajímá kaštanovník *Castanea sativa*, skupinově nacházíme cedry, eukalypty (*Eucalyptus robustus*, *viminialis*, *globulus*) platany, olivovníky (*Olea europae* a jeho varianty). Roční těžba listnáčů je kolem 350 000 m³, u jehličnatého dřeva pak ještě dalších 290 000 m³.

Majetkové poměry vlastníků lesů jsou následující, 12 % jsou lesy veřejné, 17 % lesy družstevní a 71 % lesy soukromé. Velikost lesů soukromých je ovšem velmi diferencovaná

a rozdíly mezi „malolesy“ a některými rozsáhlými majetky je značný. V družstevních lesích hospodaří 131 lesnických správ a v lesích veřejných 31 správ. Zatímco hospodaření u soukromých lesů je velmi rozdílné, ostatní lesy vesměs hospodaří podle schválených lesních hospodářských plánů (LHP) či osnov. Vlastní hospodaření zabezpečuje Office National des Forêts (ONF) – francouzské státní lesy, s generálním ředitelstvím v Paříži. Regionální ředitelství pro Korsiku sídlí v hlavním městě Ajaccio.

Ostrov je ze správního hlediska členěn do dvou departementů, každý má tři lesní správy – divize. Ty zajišťují také vyhotovování LHP či osnov na období 10–15 let a pro malé lesní celky na 5–7 let. Tyto malé celky dostávají osnovy různé kvality, pro soukromé lesy je to direktivní směrnice (ORP), pro družstevní lesy směrnice o místní úpravě a hospodaření (ORLAM) a pro veřejné lesy obdobná směrnice DIRMAM (stanovuje převážně pouze výši mytních těžeb). Rozsah současné hospodářské úpravy lesů (HÚL) veřejných a družstevních je mezi oběma departementy odlišný.

Centrem ochrany přírody je korsický regionální park (Parcu di Corsica) založený dekretem z 15. 5. 1972 (upraven novelou z 9. 6. 1999). V současnosti zaujímá plochu 377 800 hektarů, zahrnuje plochu 149 obcí a městeček s 26 125 obyvateli. Je řízen Komitétem o 190 členech, vlastní provozní úkoly řeší 32 administrativních pracovníků. Dále zaměstnává 80 trvalých pracovníků v ochraně a 25 dobrovolných strážců. Park je rozdělen do 11 samostatných sektorů a jeho základní činnost lze shrnout do několika skupin:

- Reintrodukce některých vymírajících druhů
- Ochrana stávajícího druhového bohatství
- Udržení původního druhového bohatství i u domestikovaných druhů
- Ochrana flory
- Aktivní činnost v oblasti projektů Natura 2000
- Spoluúčast na projektech MAB (Men and Biosphere)
- Ochrana historických památek
- Ochrana kulturního dědictví včetně jazyka
- Ochrana a zachování významných ovocných a zeleninových odrůd

Samostatným obsáhlým oddílem činnosti je vzdělávání a s tím spojená turistika. Ve spolupráci s lesnickou organizací ONF jsou realizované pravidelné vzdělávací pochody pro

zájemce spojené s výkladem a poznáním krajiny včetně její bohatství flory a fauny. Vydávány jsou nejrůznější brožury, seznamující podrobněji s některými zajímavostmi a obdobně

i jednotlivé listy s popisem dřevin, jejich ekologickými nároky, využitím...

Významnou úlohu hraje i zapojení do realizace projektu Natura 2000, která má zajistit vytvoření celoevropské sítě chráněných oblastí a ochranu ohrožených druhů. Na Korsice byla provedena inventarizace 52 vytypovaných stanovišť, z nichž bylo 43 zařazeno do projektu Natury. Pro úplnost je nutné upozornit i na ochranu života a prostředí pobřežních oblastí. Vedle korsického parku jsou zřízeny i další méně rozsáhlé rezervace.

Se zavřenýma očima poznám Korsiku podle její vůně. (Napoleon Bonaparte)

Dr. Ing. Eugen Král, CSc.
emeritní profesor ČLA Trutnov

Další informace a podrobnosti o Korsice jsou k dispozici u autora článku.

NEOBHOSPODAŘOVANÉ POZEMKY

Prostor pro invazní druhy rostlin, 30. díl

Štětíčka větší (*Virga strigosa*)

Tuto rostlinu je někdy možné najít i zařazenou do rodu štetka jako *Dipsacus strigosus*. Pochází z oblasti od jižního Ruska, přes Kavkaz a část Malé Asie po Irán a Turkmenistán. V současnosti roste jako zavlečená porůznu po Evropě. U nás je nepůvodní a byla pravděpodobně v 1. polovině 19. století pěstovaná v pražské botanické zahradě. Její zplanění u Prahy bylo zjištěno v roce 1864. Dnes je poměrně častá v intravilánu a okolí Prahy, ve středních Čechách a šíří se. Objevuje se v teplejších oblastech (např. na Kladensku), ale i na nečekaných místech, např. u parkoviště v okolí Police nad Metují, v remízcích v poli v okolí Chrudimi, dokonce i u trati v Dobré na Šumavě v nadmořské výšce 740 m. Roste na okrajích cest, v příkopech, na náspech, skládkách, rumišťích a zboženištích.

Rod *Virga* má několik druhů v Evropě, Asii a Africe. Jsou to dvouletky, které nejprve vytvoří přízemní růžici listů, která je v době květu již zaschlá. Květy jsou v kulovitých strboulech, mezi trubkovitými květy jsou tuhé plevky zakončené ostrou špičkou. Květy jsou bělozluté, plodem jsou hranaté nažky.

U nás se můžeme setkat se dvěma druhy. Štětíčka chlupatá (*Virga pilosa*) je druh, který je u nás původní. Roste obvykle na okrajích lužních lesů a vlhkých rudérálních místech v Poohří, Polabí a na jižní a střední Moravě u řek. Poměrně vzácně se šíří v teplejších oblastech. Hlavními rozlišovacími znaky jsou – květenství (strboul) má průměr 15–20 mm, se zralými plody 20–28 mm. V květenství je 69 – 90 květů a špičaté plevky mají 10–13 mm. Znaky na nažkách jsou méně výrazné.

Štětíčka větší je rostlina až 200 cm vysoká, rozvětvená. Stonek má více méně šestihranný, na hranách s drobnými ostny. V přízemní růžici jsou listy široce eliptické, 10–25 x 4–10 cm velké. Listy na stonku jsou trojčetné, 8–35 x 5–15 cm velké a směrem vzhůru se zmenšují, zkracuje se i jejich řapík. Na okraji jsou vroubkovité, na ploše odstále chlupaté. Na konci větví jsou kulovitá květenství, největší (na větvích 1. řádu) o průměru 30–40 mm, za plodu až 45 mm. V květenství je 90–150 květů a plevky přesahují květy, měří 15–20 mm. Kvete v červenci a srpnu. Nažky jsou tmavě hnědošedé, 3,8–4,8 x 1,8–2,6 mm velké.

Využít se snad dají suché strbouly do suchých kytic, i když strbouly štetky soukenické (*Dipsacus sativus*) jsou hezčí.

RNDr. Jana Möllerová, Praha

ZAHRANIČNÍ VÝSTAVY A VELETRHY V ROCE 2013

Termín	Název	Země	Místo	Zaměření
16. – 17. 1.	LAMMA	Velká Británie	Winthorpe Newark	výstava Sdružení výrobců zemědělské techniky Lincolnshire
17. – 20. 1.	AGRITEC	Portugalsko	Lisabon	veletrh zemědělské techniky
18. – 27. 1.	INTERNATIONALE GRÜNE WOCHE	Německo	Berlín	mezinárodní výstava potravinářství, zemědělství a zahradnictví
22. – 25. 1.	IPM	Německo	Essen	mezinárodní veletrh rostlin, technických zařízení pro květinářství
30.1. – 2. 2.	AGRÁRGÉP SHOW	Maďarsko	Budapest	výstava zemědělských strojů
5. – 7. 2.	RegioAgrar Bayern	Německo	Augsburg	regionální zemědělský veletrh
5. – 7. 2.	AgroFarm	Rusko	Moskva	mezinárodní veletrh technologií a systémů pro intenzivní živočišnou výrobu
7. – 9. 2.	Farm Machinery Show	Irsko	Naas, Co. Kildare	veletrh zemědělských strojů a technologií
12. – 14. 2.	AGRO ANIMAL SHOW (InterAGRO)	Ukrajina	Kijev	mezinárodní výstava chovu zvířat
12. – 15. 2.	FRUYVER	Španělsko	Zaragoza	mezinárodní veletrh techniky pro ovocnářství a zelinářství
24. – 28. 2.	SIMA - SIMAGENA - SIMAVIP	Francie	Paříž	mezinárodní veletrhy zemědělských strojů a technologií
23.2. – 3. 3.	SIA – Salon International de l'Agriculture	Francie	Paříž	mezinárodní zemědělský veletrh
28.2. – 2. 3.	BioEnergy	Itálie	Cremona	mezinárodní veletrh pro obnovitelné zdroje energie
28.2. – 3. 3.	AgriMesse	Švýcarsko	Thun	švýcarský veletrh pro zemědělství, les a lesnictví
5. – 9. 3.	AGRA	Bulharsko	Plovdiv	mezinárodní zemědělský veletrh
8. – 10. 3.	AGROTECH + LAS-EXPO	Polsko	Kielce	XIV. mezinárodní výstava zemědělské a lesnické techniky
19. – 22. 3.	FIMA GANADERA	Španělsko	Zaragoza	mezinárodní veletrh zařízení pro chov hospodářských zvířat a chovatelská výstava
22. – 24. 3.	AGRO BUCOVINA	Rumunsko	Suceava	národní zemědělská výstava
28. – 31. 3.	AGRO	Portugalsko	Braga	mezinárodní veletrh zemědělství a chovu skotu
3. – 6. 4.	VINARIA	Bulharsko	Plovdiv	mezinárodní veletrh vinařství
12. – 14. 4.	RIGAAGRO	Litva	Riga	mezinárodní veletrh zemědělství a infrastruktury venkova
25. – 28. 4.	AGRA	Německo	Lipsko	zemědělská výstava ve středním Německu
2. – 6. 5.	AGRARIA	Rumunsko	Cluj -Napoca	mezinárodní veletrh zemědělské techniky a zahradnických potřeb
6. – 10. 5.	LIGNA plus	Německo	Hannover	mezinárodní veletrh lesního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu
9. – 12. 5.	BraLa	Německo	Paaren/ Glien	Brandenburgská zemědělská výstava a výstava hospodářských zvířat
13. – 17. 5.	BATA AGRO	Bulharsko	Stara Zagora	mezinárodní zemědělská výstava
21. – 23. 5.	VIV Russia	Rusko	Moskva	mezinárodní veletrh technologií a systémů pro intenzivní živočišnou výrobu

6. – 8. 6.	ELMIA WOOD	Švédsko	Jönköping	mezinárodní lesnický veletrh
6. – 9. 6.	ANIMALIA	Turecko	Istanbul	veletrh technologií a systémů pro intenzivní živočišnou výrobu
12. – 13. 6.	CEREALS	Velká Británie	Boothby Graffoe, Lincolnshire	polní výstava a předvádění – vše kolem obilovin
13. – 15. 6.	VIV Turkey	Turecko	Istanbul	mezinárodní veletrh technologií a systémů pro intenzivní živočišnou výrobu
14. – 16. 6.	OPOLAGRA	Polsko	Opole	zemědělská výstava s přehlídkou zemědělské techniky
20. – 23. 6.	ROYAL HIGHLAND SHOW	Velká Británie	Edinburgh	mezinárodní zemědělská výstava
23. – 25. 6.	DEMOPARK	Německo	Eisenach	výstava a předvádění techniky pro zahrady, parky, sportovní plochy, komunální techniky
27. – 30. 6.	INTER AGRAR	Rakousko	Wieselburg	chov zvířat a luční pastevectví
12. – 15. 7.	TARMSTEDTER Ausstellung	Německo	Tarmstedt	63. místní výstava zemědělství, služby, rodina, volný čas
26. – 31. 7.	FOIRE DE LIBRAMONT	Belgie	Libramont	mezinárodní výstava zemědělství a lesnictví
15. – 18. 8.	FORSTMESSE	Švýcarsko	Luzern	22. švýcarský lesnický veletrh
23. – 26. 8.	LandTage Nord	Německo	Wüstring	místní výstava zemědělství, volný čas
29.8. – 3. 9.	KARPFHAMER FEST	Německo	Karpfham	místní výstava zemědělství, služby, koně
4. – 8. 9.	EURO-AGRAR, EURO-SAAAT, EURO-TIER	Rakousko	Ried	mezinárodní podzimní veletrh s tematicky zaměřenými zemědělskými výstavami
5. – 8. 9.	NorLa	Německo	Rendsburg	62. místní výstava zemědělství, technika, zvířata
8. – 10. 9.	SPOGA + GAFA	Německo	Köln	mezinárodní odborný veletrh pro zahradníky
11. – 12. 9.	POTATO EUROPE	Nizozemsko	Emmelrood	mezinárodní kongres, výstava a polní předvádění – vše o bramborách
18. – 22. 9.	OMÉK	Maďarsko	Budapest	mezinárodní zemědělská a potravinářská výstava
2. – 4.10.	SOMMET ELEVAGE	Francie	Clermont-Ferrand	největší evropská výstava skotu
8. – 10.10.	HORTI VIENNA	Rakousko	Vídeň	zahradnický a zelinářský veletrh
9. – 13.10.	ZOLOTAJA OSENJ - AGROTECH RUSSIA	Rusko	Moskva	mezinárodní veletrh vybavení pro agroprůmyslový komplex a potravinářství
10. – 20.10.	OLMA	Švýcarsko	St. Gallen	70. švýcarský veletrh zemědělství a potravinářství
17. – 20.10.	AGRILEVANTE	Itálie	Bari	mezinárodní veletrh zemědělství, zahradnictví a chovu zvířat
30.10. – 1.11.	InterAGRO	Ukrajina	Kijev	mezinárodní výstava zemědělství
31.10. – 4.11.	INDAGRA	Rumunsko	Bukurešť	17. mezinárodní výstava zemědělství a potravinářství, včetně strojů a zařízení
10. – 16. 11.	AGRITECHNICA	Německo	Hannover	mezinárodní veletrh zemědělské techniky
26. – 28.11.	SITEVI	Francie	Montpellier	mezinárodní veletrh: vinice, vinná réva, sklizeň hroznů, sadařství
27. – 30. 11.	AUSTRO AGRAR	Rakousko	Tulln	mezinárodní zemědělská a lesnická výstava
3. – 8. 12.	AGRIBEX	Belgie	Brusel	mezinárodní veletrh zemědělství, zahrádkářství a chovatelů skotu

Zdroj: Asociace zemědělské a lesnické techniky

STŘEDNÍ ŠKOLA ZEMĚDĚLSKÁ A POTRAVINÁŘSKÁ V KLATOVECH

oslavila 140. výročí založení

Pátek (23. 11. 2012) byl pro klatovskou zemědělkou významným dnem. Před 140 lety, tedy počátkem října roku 1872, byla v Beňovech u Klatov v prostorách statku Romana Hrušky otevřena Hospodářská škola, která zahájila éru zemědělského školství v Klatovech.

Jejímu zřízení předcházelo zasedání Hospodářského spolku klatovského, který již v roce 1869 dal podnět k založení Hospodářské školy v Klatovech. Školní stanovy vycházely ze zkušeností z tehdejších již fungujících škol v Chrudimi, Roudnici nad Labem, Kadani a Písku. Škola za dobu své existence několikrát změnila název, až se v roce 2005 dostala k dnes používanému Střední škola zemědělská a potravinářská Klatovy. Je jistě zajímavé, že je poslední školou v Plzeňském kraji, která si ponechala ve svém názvu slovo zemědělská!

Při příležitosti oslav se uskutečnil den otevřených dveří, v jehož rámci měli bývalí absolventi i potencionální zájemci o studium možnost se seznámit se současným vybavením školských zařízení a s aktivitami, které ve škole probíhají.

Venkovní expozice na školní zahradě byla věnována naučné stezce, která návštěvníky zavedla do skleníků, arboreta a do Zelené učebny. Ta slouží jak žákům k výuce, tak i k pořádání vzdělávacích a osvětových akcí. V těsné blízkosti stezky se nachází ekologické jezírko a žádný návštěvník si jistě nenechal ujít známou botanickou zahradu. Ve školní zahradě funguje stacionář zvířat a handicapované zvře. V areálu je provozována veřejně přístupná restaurace s penzionem „Na Zemědělce“, která slouží i jako centrum odborného výcviku a celoživotního vzdělávání spolu s vedlejší cukrárnou a pekárnou. Všichni tak měli možnost si prohlédnout nejen prostory školy, ale i řemeslné výrobky cukrářů a pekařů, dovednosti řezníků, kuchařů-číšníků a gastronomů. Rezníci-uzenáři v rámci dne otevřených dveří předváděli dovednosti spojené s domácí zabijačkou. K ochutnání byly kromě žákovských výrobků také regionální potraviny, na jejichž prezentaci se podílela Místní akční skupina Pošumaví a Úhlava o.p.s. Své odborné znalosti ukázali rovněž žáci oboru agropodnikání, veřejnosprávní činnosti a ekologie a životního prostředí.

Na nádvoří školy byla k vidění nejmodernější zemědělská technika, ale vystaveny byly i historické stroje. Jako součást selského průvodu procházejícího městem se objevily koně s kočáry, představila se také Selská jízda Jana Žižky z Trocnova. Zájemci mohli rovněž vyslechnout přednášku o Františku Machníkově, předválečném řediteli školy a ministru národní obrany Československé republiky v podání Lukáše Kopeckého. Této zajímavé osobnosti českých dějin byla nedávno v prostorách školy odhalena pamětní deska. V rámci oslav pokřtil Vladislav Třeška, absolvent školy, který v letech 1982–85 vykonával funkci ministra zemědělství, publikaci Jany Lojdové, Vladimíra Jandy a Martina Kříže, ve které je shrnuta sto čtyřicetiletá historie klatovské „zemědělkyně“.

Na úspěšné oslavy a den otevřených dveří navazovala dvou-denní Západočeská ornitologická konference s mezinárodní účastí.

Ing. Ivo Šašek, CSc., MAS Pošumaví z.s.p.o.

SPOLEČNÁ MINULOST – SPOLEČNÁ BUDOUCNOST

145. výročí založení Střední odborné školy Šumperk

Sto čtyřicet pět let. Málo, nebo hodně? Jak se to vezme. Znáte instituci, výrobní podnik, který se může pochlubit takto dlouhou a bohatou historií a zároveň historií životnou, již léta neubírají z její prestiže?

Takovou institucí je naše škola. Byla založena díky úsilí šumperských vzdělávacích a hospodářských spolků v březnu roku 1867 jako třetí nejstarší zemědělská škola na Moravě. Johann II. z Lichtenštejna, významný mecenáš a filantrop, žijící převážně na lednickém panství, v roce 1874 škole pronajal pro vzdělávání temenický statek – renesanční tvrz, nejstarší budovu Střední odborné školy, Zemědělská 3, Šumperk. Ve škole působili významní pedagogové, známí svou odbornou i publikační činností. Vzdělával se zde nejen zemědělský dorost, ale i dospělí rolníci, kteří si uvědomovali, že jejich píle, pracovitost ve spojení se vzděláním povede k úspěšnému hospodaření, podnikání, k pokroku.

Škola se v době Rakouska-Uherska a následně i v době 1. republiky stala uznávanou vzdělávací institucí, o čemž svědčí zápisy odborných návštěvníků, frekventantů kurzů, žáků školy i významných osobností doby v Pamětní knize. Po válce se ve staré tvrzí začalo vyučovat hned v září 1945 a ve škole sídlilo až do konce 50. let 20. století několik typů zemědělských vzdělávacích zařízení, které se lišily nejen názvem, ale i obsahem a délkou studia. První ročník Střední zemědělské technické školy byl otevřen v roce 1957 a o čtyři roky později školu opustili první maturanti. Studium zemědělství bylo v poslední třetině 20. století prestižní, což se projevilo zvyšujícím se počtem žáků i přílivem peněz od státu. Školu tvořily tři budovy, postaven byl domov mládeže pro sto čtyřicet mimo šumperských žáků, jídelna, hřiště, botanická zahrada.

Po listopadu 1989 byla rozšířena nabídka studijních oborů o atraktivní Cestovní ruch. Dnešní Střední odborná škola (název vznikl po sloučení s Rodinnou školou v roce 1997) je tvořena čtyřmi obory: Agropodnikání, Ochrana přírody a prostředí, Cestovní ruch a Veřejnosprávní činnost, a počet studentů převyšuje 430.

Současní studenti a jejich pedagogové se zapojili do organizování 1. abiturientského setkání, které se uskutečnilo ve dnech 5.–6. října 2012, a které bylo součástí projektu Společná minulost – společná budoucnost. Projekt byl finančně podpořen Česko-německým fondem budoucnosti, zřizovatelem školy Olomouckým krajem, Městem Šumperkem, Společností česlo-německého porozumění Šumperk – Jeseníky a drobnými sponzory, kteří vyšli především z řad našich absolventů. Partnerem projektu se škole stalo město Bad-Hersfeld z německého Hessenska, které je také partnerským městem Šumperka. V rámci projektu byl sepsán sborník o historii a současnosti školy, oživený vzpomínkami našich žáků a pedagogů, vytvořena byla výstava na obdobné téma, v prostorách bývalé stolárny zahájilo svou činnost muzeum drobné zemědělské techniky. Pro obdivovatele zemědělské techniky učitelé odborných předmětů připravili výstavu soudobých zemědělských strojů.

Návštěvníci mohli během dvou dnů ochutnat míchané nápoje, pokochat se baristickým uměním studentů oboru Cestovní ruch se zaměřením na hotelnictví. O to, aby nezabloudivi v rozlehlém školním komplexu, se postarali průvodci jak z Cestovního ruchu, tak z Agropodnikání i z oboru Ekologie a životní prostředí. Venkovní prostory během slunných dnů jako by byly stvořeny k spontánním setkáním u piva, klobás, koláčů a k poslechu příjemných melodii kapely V Band.

O tom, že naše škola byla v minulosti oblíbenou vzdělávací institucí, svědčí zájem abiturientů. Během pátečního odpoledne a soboty jsme uvítali více než 800 pamětníků, jejich potomků i přátel. Zájem absolventů školy je pro nás zavazující a snad není neskromným přáním chtít, aby dnešní žáci za deset, dvacet let s vřelým nadšením pomohli uskutečnit nová abiturientská setkání Střední odborné školy v Šumperku.

Mgr. Irena Jonová, SOŠ Šumperk

Uplynulo 145 let od narození významné osobnosti

TOMÁŠ LENOCH

„Jsem důchodce, je mi 86 roků. Zimní hospodářskou školu ve Vyškově jsem ukončil v roce 1922... Dodnes vzpomínám na svého svědomitého učitele a vzorného vychovatele ředitele Tomáše Lenocha... Na škole jsme měli následující předměty: chov dobytka, živočišhopis, pěstování rostlin, rostlinopis, lučbu, nerostopis, správovědu, kreslení, krasopis, počty, měřictví, zeměpis, silozpyt a praktické cvičení. Vyučování jsme měli celý den... Vzdálenější jsme byli ubytováni ve Vyškově. Sedm nás bydlelo v upravené místnosti ve škole, ovšem museli jsme mít vlastní nábytek. Do školy jsem šel v pondělí vždy ve čtyři ráno 15 km pěšky a domů jsem se vracel v sobotu navečer. Jídlo jsme si zajišťovali sami... I za těchto tvrdých podmínek, jako docházení do školy v zimě, často za nepohody, skromného bydlení a stravování, jsem chodil do školy zcela dobrovolně, ale rád a mohu s odstupem času říci, že mi škola dala pro život velmi mnoho a dodnes na ni rád vzpomínám...“

F. Švarc, 1988

Vzpomínky absolventů našich škol by si zasloužily více pozornosti! Nabízejí obraz doby, skrývají nejen námět k přemýšlení – pro absolventy, pro učitele i pro veřejnost. „Každé porušení přirozeného svazku, pojmího přítomnost s minulostí i s budoucností, odporuje zákonům společenského života“, říká R. Poincaré (1930). Chceme-li minulost posoudit – případně i odsoudit – musíme ji nejprve poznat! Třeba také prostřednictvím svědectví pamětníků. A ti nám nejednou připomenou i jména, která v tom torzu dochovaných archivních dokumentů těžko hledáme.

Jedním z nich je i Tomáš Lenoch. Narodil se 2. března 1868 v Charvátce u Olomouce, studoval na střední hospodářské škole v Přerově (absolvoval ve školním roce 1884/85). Po bezmála patnáctileté praxi přešel na pedagogickou dráhu.

Za katedrou začínal ve věku 31 let, v roce 1899/1900 jako učitel (převážně pěstování rostlin) rolnické školy v Ivančicích. O rok později se stal ředitelem zimní hospodářské školy v Kojetíně. Jednalo se vlastně o novou školu (vyučování zahájeno počátkem prosince 1898), kterou založil hospodářský spolek kojetínský (rok před tím se oddělil od slavného a velkého spolku kojetínsko-přerovského). Spolek vydržoval školu až do roku 1910, kdy přešla do správy a majetku země.

Tomáš Lenoch tedy převzal školu po dvou letech od založení. Čekaly ho všechny známé starosti, spojené s uváděním školy do provozu. Naštěstí měl za sebou tehdy zdatné pomocníky a příznivce, kteří už sehráli významnou roli i při založení školy. Byl to především zemský a říšský poslanec Jan Rozkošný (1855–1947), rodák z nedalekých Křenovic, který stál dlouhá léta v čele kuratoria školy. Nelze zapomenout ani na podporu tehdejšího kojetínského zvěrolékaře, pozdějšího významného činitele moravského chovatelství, zvěrolékaře Františka Hrbáčka-Vrly (1871–1944), který na škole také několik roků bezplatně učil.

Společným úsilím hospodářského spolku, kuratoria a vedení školy podařilo se záhy postavit novou školní budovu (předána svému účelu v r. 1901) a vybavit ji na dobré úrovni. Škola se poměrně rychle ujala, návštěvnost patřila k nejvyšším na Moravě. K propagaci školy přispíval i spolek absolventů, který byl z popudu ředitele založen již v roce 1902.

Vedle školských povinností se Tomáš Lenoch věnoval velmi intenzivně činnosti mimoškolní. Sám prováděl zahradnické práce nejen ve školní zahradě, ale také v okresní ovocné školce v Křenovicích. Působil jako funkcionář (jednatel, pokladník) kojetínského hospodářského spolku, okresního družstva pro chov zvířat, byl členem komise pro licentování hřebců v Přerově, zpravodajem hospodářsko-bakteriologické stanice pro ochranu rostlin ve Vídni, zajišťoval okresní sbírky pro obeslání výstav, organizoval pokusy s obilovinami (na popud Zemědělské rady), pokusy s umělými hnojivy, s hubením škůdců ovocných stromů apod. Samozřejmě součástí byly i přednášky na různorodá aktuální témata, přispíval i do odborných časopisů, zejména do Hospodáře moravského.

Kojetínu věnoval Tomáš Lenoch 12 let. Dne 1. ledna 1912 nastoupil do Vyškova. Byl v pořadí třetím ředitelem: škola založena jako zimní rolnická, otevřena 14. listopadu 1888 – prvním ředitelem Jaroslav Tebich – působil až do roku 1898, kdy se stal tajemníkem českého odboru ZR moravské, na to stal ředitelem Zdeněk Gajer až do r. 1909. Po něm do konce roku 1911 školu řídil jako prozatímní správce Karel Hamal.

Kdežto ostatní hospodářské školy na Moravě byly pozemštěny již v r. 1908, vyškovská hospodářská škola převzata do správy a majetku země Moravy až o 12 let později, po vzniku samostatného státu (1920). Bylo pozoruhodnou výjimkou, že okresní spolek hospodářský ve Vyškově bránil se pozemštění, ačkoliv by si ušetřil značné starosti se sháněním finančních prostředků na vydržování školy. „Okolnost tato svědčila o lásce okresu ke své škole – ke svému dílu, selskou hrdostí a potem žehnanému.“ (Jubilejní výroční zpráva 1888–1938). V letech válečných 1914/15 – 1919/20 a dva roky po ní bylo pro nedostatek učitelských sil vyučováno vždy jen v jednom ročníku.

Ve Vyškově působil ředitel Tomáš Lenoch do konce srpna 1924, tedy téměř 13 roků. Pokračoval neokázale, ale s maximálním úsilím ve školské práci i v šíření zemědělského pokroku slovem a písmem mezi zemědělskou veřejností. Kromě časopiseckých příspěvků napsal také Hospodářský živočišhopis pro rolnické a odborné školy hospodářské (vyšel v edici ministerstva zemědělství). Po penzionování přesídlil z Vyškova do Olomouce, kde 19. 9. 1937 zemřel.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

OBSAH

„Přehodnocení vzdělávání“	1
Sešla se Valná hromada	2
Česko-polská konference v Olomouckém kraji	6
Popularizace výsledků výzkumu a vývoje	7
„Ak obrázok, tak výstižný“	8
Projekt Comenius multilateral	9
Projekt vzdelávania pre život	10
Publikování na webu	
– jednoduše a rychle pomocí blogu!	10
Dráčata do lesa s lesníkem	12
Poděkování těm, co podpořili zemědělce	12
Oslavy lesa na Floře – podruhé!	13
Úspěch českobudějovických studentů	14
Čertovské „Vánoce v Opočně“ opět neklamaly	14
Brnianska ruža 2012	15
Brněnská růže 2012	15
Oslavy Dne stromu	16
Korsika	17
Neobhospodařované pozemky	18
Zahraniční výstavy a veletrhy v roce 2013	19
Střední škola zemědělská a potravinářská v Klatovech	21
Společná minulost – společná budoucnost	22
Tomáš Lenoč	
– 145 let od narození významné osobnosti	23

REDAKČNÍ RADA

Mgr. Tatiana **Belová**, SPPK Bratislava
PaedDr. Mária **Benedikovičová**, MP SR Bratislava
Mgr. Otakar **Březina**, Česká zemědělská akademie Humpolec
Ing. Ludmila **Gočálová**, MZe ČR Praha
Ing. Petr **Hienl**, ÚZEI Praha
PhDr. Aleš **Hradečný**, Praha
Ing. Zorka **Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha
Ing. Marcela **Chrenková**, SPU Nitra
Ing. Ludmila **Kováčiková**, Agroinštitút Nitra
Ing. Emil **Kříž**, Ph.D., IVP ČZU Praha
doc. PhDr. Dana **Linhartová**, CSc., ICV MENDELU Brno
Ing. Miroslav **Maxon**, SPPK Bratislava
Ing. Mária **Múdra**, ZSŠP Rakovice
Ing. Helena **Pšotová**, Úrad NSK Nitra
PaedDr. Anna **Sandanusová**, Ph.D., UKF Nitra
Ing. Václav **Stránský**, MZe ČR Praha

K ilustraci na obálce: Po provedené těžbě na ploše zůstává množství klestu, který tvoří mechanickou překážku při zalesňování. Klest je nutné z plochy odstranit. Při pálení klestu je les ohrožen požáry, a proto je tato technologie na ústupu. Dnes se rozvíjí trh s lesní štěpkou jako s obnovitelným zdrojem energie, čímž se nám rozšířilo spektrum obchodovatelných položek lesního hospodářství.

Kresby Jiřího Buchty

CONTENTS

Rethinking of education Foundations for a new initiative launched by the European Union in 2013	1
General meeting of the Association of Educational Establishments for the Development of Rural Space. Part II	2
A Czech-Polish conference in the region of Olomouc	6
Popularization of the results of research and development	7
When using a picture, let the picture speak for itself A didactically sound example when teaching vocational subjects	8
The project COMENIUS MULTILATERAL at the Secondary Professional School in Banská Bystrica	9
The project Education for Life	10
Publishing on the web – simply and quickly when using a blog!	10
The Small Dragons go to a forest with a forester Example of forest pedagogy in practice	12
Thanks to all of them who showed their support to farmers An information column of Agricultural Chamber of the CR	12
Celebrating forests at the autumn exposition Flora Olomouc ..	13
Success of students from České Budějovice studying the veterinary medicine in a professional competition	14
Once again, the devilish „Christmas in Opočno“ did not disappointed us	14
The Rose of Brno 2012 – the 17th year of the competition seen by students from Piešťany	15
The international floral competition The Rose of Brno 2012 – this time in an atmosphere of monastery	15
Celebrating the Day of the Tree in Žatec	16
Corsica – inspiration for forest management and nature conservation	17
Unfarmed lands – a space for invasive plant species	18
Foreign expositions and fairs in 2013	19
The Secondary School of Agriculture and Food Sciences in Klatovy celebrated the 140th anniversary of its establishment .	21
Common past – common future 145th anniversary of the establishment of the Secondary Professional School in Šumperk	22
Tomáš Lenoč – prominent personality of agricultural education	23

Do nového roku 2013 prajeme všetkým
čitateľom Zemědělské Pědohospodářské Školy
veľa šťastia, zdravia, osobných i pracovných úspechov.

Agroinštitút Nitra
štátny podnik

2013

Přejeme Vám jiskřivé Vánoce
a rok splněných přání.

Wir wünschen ein glitzerndes Weihnachtsfest
und ein Jahr der erfüllten Wünsche.

Wishing you a sparkling Christmas
and a year of dreams come true.

PF 2013

ÚZEI
ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

Agroinštitút Nitra
štátny podnik

Časopis vydávají

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 75, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZEI, Mánesova 75, 120 56 Praha 2
tel.: 222 000 439, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz
Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra
tel.: 037/7721802, 107, fax: 037/7721742, e-mail: horvathova@agroinstitut.sk
Redaktorka: Ing. Zuzana Horváthová

www.zemedelskaskola.cz

Časopis vychází 10× ročně (září – červen), cena výtisku je 20 Kč, roční předplatné 200 Kč
Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZEI Praha

47816 ISSN 0044-3875 (Print), ISSN 1803-8271 (Online)

